

دَسْتَبه گِرِن

۱

آفراندنا دُنیايه

۱ له دَسْتَبه گِرِنه دا، خدا آسمانیت و عَرَد آفراندن. ۲ عَرَد به شِکَل و بَطال بو، و تارییتی سَر رویه کوراتیه بو؛ و رِحا خدا سَر رویه آوا دِگَرِیا.»

۳ خدا گُت: «بِلا روناھی بیت،» و روناھی بو. ۴ خدا دیت گو روناھی قَنج، و خدا روناھی ژه تاریتیته جُدا گِر. ۵ خدا ناوه روناھیته دانا 'رُژ' و ناوه تاریتیته دانا 'سَو'. إوار بو و سِبه بو، رُژا آولی.

۶ و خدا گُت: «بِلا قُبَیک نَابینا آوادا هَبیت، و آوا ژه آوا جُدا گت.» ۷ ایجا خدا قُب چه گِر و آوه بِن قُب دا ژه آوه سَر قُب جُدا گِر. و وِسا بو. ۸ خدا ناوه قُب دانا 'آسمان'. إوار بو و سِبه بو، رُژا دویه.

۹ و خدا گُت: «بِلا آوه بِن آسمانا گَل یگودو خِر بِن جِیگه و بِلا هِشکاتی دووهار بیت.» و وِسا بو. ۱۰ خدا ناوه هِشکاتیته 'عَرَد' و ناوه آوه گو گَل یگودو خِر بِن دانا 'بَحْر'، و خدا دیت گو قَنج. ۱۱ ایجا خدا گُت: «بِلا عَرَد شینگاتیته بَدَت، گیایه گو دِنِدگا دَدَن، و داره إرمیشه گو هَریگ سَر رویه عَرَدی گورِیکی جورا خو إرمیشه دِنِدگ هَبی دَدَن.» و وِسا بو. ۱۲ عَرَد شینگاتی اینا، گیایه گو هَریگه گورِیکی جورا خو دِنِدگ تینان و داره گو هَریگه گورِیکی جورا خو إرمیشه دِنِدگ هَبی تینان. و خدا دیت گو قَنج. ۱۳ إوار بو و سِبه بو، رُژا سیه.

۱۴ و خدا گُت: «بِلا چِرا ناو قُبُه آسمانادا بِن گو رُژه ژه شَوَه جُدا گن، و بِلا آو بِن نیشان ب و قتا و رُژا و سالا، ۱۵ و بِلا چِرا ناو قُبُه آسمانادا بِن گو نوره بَدَن سَر عَرَدی.» و وِسا بو. ۱۶ خدا دو چِرایه مَزَن چه گِرِن، چِرایا مَزَن ب سَروری گِرِن سَر رُژه، و چِرایا گوشگِتر ب سَروری گِرِن سَر شَوَه، و هَمزِی سِتر چه گِرِن.

۱۷ خدا او دانانَ ناو قُبِه اَسْمَانادا گو روناھیه بَدَنَ سَرِ عَرْدی، ۱۸ گو سَر رُژ و شَوِه سَرَوْریه بَگن و روناھیه ژِه تاریتیه جُدا گن. و خدا دیت گو قَنج. ۱۹ اوار بو و سِبِه بو، رُژا چاره.

۲۰ و خدا گت: «بِلا آو تِژی پِن ژِه گلک مخلوقاته ساخ و بلا سَر سَرِه عَرْدی ظیر قُبِه اَسْمَانادا بَفرِن.» ۲۱ ایجا خدا مخلوقاته مَزِن بَحْرِه و تِواوی مخلوقاته ساخ گو دِقْلِقِلِن گو آو تِژی دِگن، گورِیگی جورا وان، و تِواوی ظیره پَرهیی گورِیگی جورا وان آفراند. و خدا دیت گو قَنج. ۲۲ و خدا بَرکت دا وان و گت: «بِچوگا بِنِن و زِد پِن و آوِه بَحرا تِژی گن، و بلا ظیر ژی سَر عَرْدی زِد پِن.» ۲۳ اوار بو و سِبِه بو، رُژا پَنجِه.

۲۴ و خدا گت: «بِلا عَرْد مخلوقاته ساخ گورِیگی جورا وان بِنیت، حیوانه چارپه و حیوانه گو سَر عَرْدی دِخِشِگن و حیوانه وحشِ سَر رویه عَرْدی، گورِیگی جورا وان.» و وسا بو. ۲۵ ایجا خدا حیوانه وحشِ سَر رویه عَرْدی گورِیگی جورا وان، و حیوانه چارپه گورِیگی جورا وان، و تِواوی حیوانه گو سَر عَرْدی دِخِشِگن گورِیگی جورا وان چه گر. و خدا دیت گو قَنج.

۲۶ پاشه خدا گت: «وَرِن آم انسان سَر شِکله خو و بِنّا خو چه گن، و بلا آو سَر ماسیه بَحْرِه و سَر ظیره اَسْمانا و سَر حیوانه چارپه و سَر تِواوی عَرْدی و تِواوی حیوانه گو سَر عَرْدی دِخِشِگن، مسلط بیت.»

۲۷ ایجا خدا انسان سَر شِکله خو آفراند،

آو سَر شِکله خدا آفراند؛

آو نِر و مِی آفراندِن.

۲۸ خدا بَرکت دا وان، و خدا گت وان: «بِچوگا بِنِن و زِد پِن و عَرْدی تِژی گن و سَر وه مسلط پِن. و سَر ماسیه بَحْرِه و سَر ظیره اَسْمانا و سَر هِچی مخلوقاته ساخ گو سَر عَرْدی دِقْلِقِلِیت، مسلط پِن.» ۲۹ ایجا خدا گت: «نَه تِواوی گیایه گو دِنِدِگا دِدَن گو سَر رویه تِواوی عَرْدی نَ و تِواوی داره اِرمیشه گو دِنِدِگ هَن، مِن دا و گو رِسقه و بیت. ۳۰ و بُ تِواوی حیوانه وحشِ عَرْدی و بُ تِواوی ظیره اَسْمانا و بُ هِچی دِشدا گو سَر عَرْدی دِخِشِگت، آنی بُ هِچی دِشدا گو رِحا ژِیانه هِی، مِن هَمو گیایه شِین بُ خارِنه دا.» و وسا بو. ۳۱ خدا هِچی دِشدا گو چه گرِه بو دیت، و آو گلک قَنج بو. اوار بو و سِبِه بو، رُژا شِشه.

۱ وی جوړې، آفراندينا آسمانا و عردی و تواوی دِشده ناو واندا خُلاص بو. ۲ و خدا رُژا هفته دا، شُلا خو گو گِره بو، خُلاص گِر؛ و آوی رُژا هفته دا، ژه تواوی شُله خو گو گِره بو، بهنا خو ودا. ۳ ایجا خدا بَرکت دا رُژا هفته و آو تقدیس گِر، چون گو خدا وه رُژه دا ژه تواوی شُلا خو گو ناو آفراندينه دا گِره بو، بهنا خو ودا. ۴ آو بو سَرپهاتنا آسمانا و عردی گاوا گو هاتن آفراندين، ناو وه رُژه دا گو خاده خدا عرد و آسمانیت چه گِرن.

آفراندينا آدم و حوا

۵ وقته گو چه شتيله چله هشتا سر رویه عردی چنبون و چه گیایه چله هشتا شین نبیون، چون گو خاده خدا هشتا سر رویه عردی باران نبارانده بو و انسانگ چنبو گو سر رویه عردی شُل گت، ۶ و میژگ سر رویه عردی رادبو و تواوی رویه عردی آو ودا، ۷ هنگه خاده خدا آدم ژه آخا عردی شکل دا و رِحا ژيانه پف گِر دِفا ویدا و آدم بو مخلوقگه ساخ.

۸ و خاده خدا له رُژهلته باغچیک، عدنه دا چاند، و آدم گو شکل دابو دانا ودره. ۹ و خاده خدا همو جوړ داره گو ب چاو چندی و ب خاږنه خوش بون ژه عردی شین گِر. دارا ژيانه ناوگا باغچدا بو، و همژي دارا زانینا قنج و خرابیه. ۱۰ چَمگ عدنه دا دهات درو گو باغچ آو دت و ودره دا دبو چار مل. ۱۱ ناوه چمه اولی فیسون گو تواوی ولاته حویله گو ودره زر هت، دُر دگر. ۱۲ زره وه ولاتی قنج، ودره بنوشته بهن خوش و بزه عقیق پیدا دبیت. ۱۳ ناوه چمه دویه چیحون گو تواوی ولاته گوشه دُر دگر. ۱۴ ناوه چمه سیه دجله ی گو رُژهلاتا آشوره دا دگرت، و چمه چاره فرات.

۱۵ خاده خدا آدم راگر و آو دانا ناو باغچه عدنه دا گو شُلا وه بگت و له شار بیت. ۱۶ و خاده خدا ب آدم امر گِر و گت: «ت دگاری رخت ژه ارمیسا هر دارگه باغچ بُخی؛ ۱۷ بله ژه دارا زانینا قنج و خرابیه نابی بُخی، چون رُژا گو ت ژه وه بُخی تیه حتمن بمیری.»

۱۸ خاده خدا گت: «قنج نین گو آدم تنه بیت، بهنده آزه آریکارگ باش ب وی چه گم.» ۱۹ ایجا خاده خدا تواوی مخلوقاته چله و تواوی ظیره آسمانا گو ژه آخه شکل دابون اینا لاره آدم گو ببینیت آدم چه ناوگه دیه دانیت سر وان، و هچی دِشدا گو آدم گاز هچی مخلوقه ساخ گِر، همَن آو بو ناوه وی. ۲۰ ایجا آدم

ناو دانانَ سَرِ تواوی مخلوقاتہ چارپہ و سَرِ تواوی ظیرہ آسمانا و سَرِ تواوی حیوانہ وحشی چله دا؛ بلہ بْ آدم چه آریکارہ باش پیدا نَبو. ^{۲۱} ایجا خادہ خدا خوگہ گِران اینا سَرِ آدم و هَ و هَ و هَ حالیدا گو آدم رازا بو بَرَسویگہ وی دَرخست و جیہ وی پِ گوشتی تژی گیر. ^{۲۲} هِنگہ خادہ خدا ژہ هَمَن بَرَسویہ گو له آدم راگرہ بو ژنگ چه گر و آو اینا لارہ آدم. ^{۲۳} ایجا آدم گت:

«نَه آوی»

هَسِتِگِگ ژہ هَسِتِگِگ مین؛

و ژہ گوشتہ مین؛

آو ژن بتِ گاز گِرِن،

چون گو له مِر هاتی راگِرِن.»

^{۲۴} بَر خاطرہ وه هِنده مِر ژہ باب و دایبگا خو دیہ جُدا بیت و دیہ بَرَلقیت ژنا خو و آو دو دیہ پِینِ یگ بَدَن. ^{۲۵} آدم و ژنا خو هر دوگ روت بون و سَرَم نَدِگِرِن.

۳

گنہا انسان

۱ مار ژہ تواوی حیوانہ وحشی چله دا گو خادہ خدا چه گرہ بو، شارزاتر بو. آوی گت ژنگہ: «ما خدا هراستی گتی گو، اون ژہ چه دارہ ناو باغچدا نَحْن؟»
 ۲ ژنگہ گت ماری: «ژہ ارمیشا دارہ باغچِ آم دِخُن،^۳ بلہ خدا گتی، ”ژہ ارمیشا دارا گو ناوگا باغچدای نَحْن و دَستہ خو ژی له نَدَن، نگو اون بَمِرِن.“^۴ بلہ ماری گت ژنگہ: «مطمئن بَ اون نامِرِن. ^۵ چون خدا دِزانیت رُژا گو اون ژہ وه بُخُن، چاوه و دیہ و بیت و بینا خدا اونه قَنج و خرابیہ بزانن.»^۶ وقتہ ژنگہ دیت گو آو دار، بْ خارنہ خوش و جندی دِهات بَر چاو، و دارگ بْ زِدگِرِنَا زانایبہ، ارمیشا وی لَوِگِر و خار، و هَمژی دا مِرہ خو گو گل ویدا بو، و آوی ژی خار.^۷ هِنگہ چاوه وان هر دوگا و بو و زانین گو روتن؛ بَهَنده پلگہ دارا هژیرہ بگَو دورون و گِرَدان دُرا خو.

^۸ آوان دَنگا خادہ خدا بیہیستِن گو له هِنگاتیا رُژو ناو باغچدا دِگِریا، و آدم و ژنا وی، خو ژہ حُضورا خادہ خدا ناو دارہ باغچدا وشارتِن. ^۹ بلہ خادہ خدا گاز آدم گِر و گت وی: «تِ کیدرہ ای؟» ^{۱۰} آدم گت: «مِن دَنگا ت ناو باغچدا بیہیست و آو تِرسیم، چون گو آو روت بوم، و بَهَنده مین خو وشارت.» ^{۱۱} خادہ خدا گت: «که گت ت گو تِ روتی؟ ما ت ژہ وه دارا گو مین بْ ت اَمِر گِرہ بو نَحْی،

خاری؟»^{۱۲} آدم گت: «او ژینگ گوت دا من گو گل مدا بیت، اوی ژه ارمیسا
داره دا من و من خار.»

^{۱۳} هِنگه خاده خدا گت ژینگه: «او چه شُل گوت گری؟» ژینگه گت: «ماری
از لبانیدم و من خار.»

^{۱۴} ایجا خاده خدا گت ماری: «بَر خاطره هِنده گوت او شُل گِر، تیه ژه توای
حیوانه چارپه و توای حیوانه وحشی چله دا گلکتر لعنت پی! تیه سر زگه خو
بخشگی و توای رُژه ژيانا خو تیه آخه بُخی.^{۱۵} آزه نَابینا ت و ژینگه، و نَابینا نَسلا
ت و نَسلا ژینگه، دُژمناتیه دانم؛ او سره ت دیه بَحَرشینیت و تیه پانیا پیه وی
بگری.»

^{۱۶} خاده خدا گت ژینگه: «آزه حتمن اِشا زایننا ت گلک زد گم؛ ب اِشه، تیه
بچوگا بینی. داخازیا ت دیه او بیت گو اِختیارا مره خو بگری دَسْت، بله او دیه
سَر ت مسلط بیت.»

^{۱۷} خاده خدا گت آدم: «چون گوت گووه خو دا قِسا ژنا خو و ژه وه دارا گو
من بُ ت اَمِر گره بو نُخی ت خار، عَرْد بَر خاطره ت لعنت بوی؛ تیه له توای
رُژه ژيانا خو ب ایزایه ژه وه بُخی.^{۱۸} عَرْد دیه بُ ت قَلَم و خِشکا بینیت، و تیه ژه
گیایه چله بُخی.^{۱۹} تیه ب عارقا عَنیا خو نانی بُخی، حَتا وقته گوت دِرُوری بُ
آخه، چون ت ژه وی هاتی گرتن؛ چون گوت آخی و تیه پُرُوری بُ آخه.»

^{۲۰} آدم ناوه ژنا خو دانا حوا، چون گو او دایبگا توای مِرُوان بو.^{۲۱} خاده خدا
هِنْد گِراس ژه چرمی بُ آدم و ژنا وی چه گر و گِر بَر واندا.

^{۲۲} و خاده خدا گت: «نَه آدم بینا یگ ژه م له هاتی گو قَنج و خِرابیه دِزانیت.
نَگو دَسْتِه خو دِرِژ گت و ژه دارا ژيانه ژی لَو گت، بُخْت و حَتا اَبده ساخ
بمینیت.»^{۲۳} بجا خاده خدا آدم باغچه عَدَنه دا هاوت دَرَو گو سر آخا عَرْدی
گو ژه وه هاته بو گرتن شُل گت.^{۲۴} ایجا آدم هاوت دَرَو، و له رُژهلاتا باغچه
عَدَنه میلیاگته گروبی و شَمشیرگه گو اِگر له دِچو و همو آلیا دِگریا، بُ پاسوانیا
ریا دارا ژيانه دانا.

۴

قائن و هابیل

^۱ آدم گل ژنا خو حوا رازا و او پِگران بو، حوا قائن زا و گت: «مِن ب آریکاریا
خاده گورگ اینا دَسْت!»^۲ و جازگه دیتِر، حوا بَرایه وی هابیل زا. هابیل پَز

خُدان دِگِر و قائن سَر عَردي شُل دِگِر. ۳ پاشه مَدَتگه، قائن ديارِيگ بُ خاده ژه حاصِلا عَردي اينا. ۴ و هابيل ژي ژه يِكَمين پرا هِسَمَا خو و ژه باشَتَرين جيه گُشته وان ديارِيگ اينا. خاده هابيل و دياريا وي قَبول گِر، ۵ بله قائن و دياريا وي قَبول نِگِر. ايجا گَلگ گِر به قائن وَبو و خُلَقه وي شين بون. ۶ خاده گُت قائن: «بَر خاطره چه گِر به ت وَبوِي و بُجِي خُلَقه ت شين؟ ۷ هَگوت يا باش بِيگِي، ما ت نايه قَبول گِرِن؟ بله هَگوت يا باش نِگِي، بِيان گو گُنه بَر ذري كَمينه داي. داخازيا وي اَوِي گو اِختيارا ت بِيگريت دَسْت، بله ت دِي دِي سَر وه مسلط بِي.»

۸ قائن گُت بَرايه خو هابيل: «وَر اَم بِيچَن سَر زَوِيه». و وقته ناو زَوِيه دا بون قائن رابو بَرايه خو هابيل و او گُشت. ۹ ايجا خاده گُت قائن: «بَرايه ت هابيل كِيدَرِي؟» اَوِي گُت: «اَز نِزَانِم؛ ما اَز نُبداره بَرايه خو م؟» ۱۰ خاده گُت: «ت چه گِرِي؟ خونا بَرايه ت ژه عَرده بُ لاره مَن دِگت هَوَار. ۱۱ و نَه ت لَعنت بوِي، ژه آليه وه عَرده گو دَوُه خو وَگِرِي گو خونا بَرايه ت ژه دَسْتَه ت بَسْتينيت. ۱۲ وقته ت سَر عَردي شُل گِي، ايدِي قاوَتا خو نادَت ت. تِيه سَر عَردي آواز و سرگردان بِي.» ۱۳ قائن گُت خاده: «جَزايه مَن ژه طاقَتا مَن گَلَكِتَر. ۱۴ نَه، ت اِيرو اَز سَر رويه عَردي هِلَام تَنه و ايدِي اَز نِگارِم حُضورا تَدَا بَمِينِم. اَزَه دُنيايه دا آواز و سرگردان بَم و هَچي كَسه مَن پيدا گُت، دِيه مَن بِيگُزيت.» ۱۵ هِنگه خاده گُت وي: «وَسا له نايَت، هَچي كَسه گو قائن بِيگُزيت، هَفْت جارا هِنْد تُل دِيه وي بَت وَگِرِن.» و خاده نيشانگ دانا سَر قائن گو هَگو مِزُوك اَوِي پيدا گُت، وي نِگُزيت. ۱۶ پاشه قائن ژه حُضورا خاده چو دَرَو و ناو وَلاته نُود رُزَهلاتا عَدَنه جِي گِرَت.

۱۷ قائن گُل ژِنَا خو رازا، و او بِيگِران بو و خَنوخ زا. پاشه قائن شَهَرگ چه گِر، ناوه گوره خو خَنوخ دانا سَر وه شَهري. ۱۸ بُ خَنوخ عيراد هات دُنيايه، عيراد بابَه مَحويائيل بو، مَحويائيل بابَه مِتوشائيل، و مِتوشائيل بابَه لِمِك بو. ۱۹ لِمِك دو ژِنگ خاستِن، ناوه يِگه عَادَه بو و ناوه يه دِيتر ظَلَه. ۲۰ عَادَه، يابال زا؛ او بابَه وان كَسان بو گو خيبَتادا دِژيان و حيوان خُدان دِگِرِن. ۲۱ ناوه بَرايه وي يوبال بو؛ او بابَه تواوي وان كَسان بو گو چَنگ و بيلور لِدِدان. ۲۲ ظَلَه ژي توبال قائن زا، گو او هُستايه هَمو جَوَر اَمرازه بَرَنز و اَسِن بو. خوشگا توبال قائن، نَعَمَه بو.

۲۳ لِمِك گُت ژِنگه خو:

«عَادَه، ظَلَه، گوَهه خو بَدَن مَن،

ژَه لِمِك گوَهه خو بَدَن قِسَه مَن.

مِنْ مِرْگِ بَرِ خَاطِرِهٖ هِنْدِهٖ گُو آزِ بَیْرِنْدَارِ گِرِهٖ بَوْمِ گُشْتِ،
 زَلَامِگِ بَرِ خَاطِرِهٖ هِنْدِهٖ گُو آزِ اِشَانْدِمِ.
 ۲۴ هَگُو تَلِ بُو قَائِنِ هَفْتِ جَارَا هِنْدِ،
 بُو لَمِکِ، هَفْتِهٖ جَارِ هَفْتِ جَارَا هِنْدِ.»

۲۵ آدمِ جَارِگِهٖ دَیْتِرِ گَلِ زِنَا خُو رَازَا وِ اَوِیِ گُوْرَگِ زَا وِ نَاوِهٖ وِیِ دَانَا شَیْثِ چُوْنِ چُوْنِ گُو
 اَوِیِ گُتِ: «خُدَا بَدَلَا هَابِیْلِ گُو قَائِنِیِ اَوِ گُشْتِ نَسَلِگِهٖ دَیْتِرِ بُو مِنْ دَامَزِرَانْدِ.»
 ۲۶ بُو شَیْثِ ژِیِ گُوْرَگِ هَاتِ دُنْیَایِهٖ وِ نَاوِهٖ وِیِ دَانَا اِنُوشِ. ژِهٖ وَهٖ زَمَانِیِ، خَلْقِهٖ
 رَاَسْتَا نَاوِهٖ خَادِهٖ دَا دَسْتَبِهٖ کُفْرِیَا گِرِنِ.

۵

نَسَلَا اَدَمِ حَتَا نُوْحِ

۱ اَوِیِ طُوْمَارَا سَرِپَهَاتِنَا نَسَلَا اَدَمِ. رُژَا گُو خُدَا اِنْسَانِ اَفِرَانْدِ، اَوِ بَیْنَا خُدَا چِهٖ گِرِ.
 ۲ اَوِیِ اَوِیِ رِ وِیِ اَفِرَانْدِنِ وِ بَرِکْتِ دَا وَانِ، وِ رُژَا اَوِ هَاتِنِ اَفِرَانْدِنِ، نَاوِهٖ وَانِ دَانَا
 اِنْسَانِ.

۳ وَقْتِهٖ اَدَمِ بُو صَدِ وِ سِیِ سَالِیِ بُو خُدَانِهٖ گُوْرَگِهٖ بَیْنَا خُو وِ شِکْلِهٖ خُو، وِ نَاوِهٖ
 وِیِ دَانَا شَیْثِ. ۴ اَدَمِ پَاشِهٖ دُنْیَا هَاتِنَا شَیْثِ، هَشْتَصَدِ سَالَا عَمِرِ گِرِ وِ بُو خُدَانِهٖ
 گُوْرِ وِ گِجِهٖ دَیْتِرِ ژِیِ. ۵ بَجَا اَدَمِ نَهْصَدِ وِ سِیِ سَالَا عَمِرِ گِرِ وِ مِرِ.
 ۶ وَقْتِهٖ شَیْثِ بُو صَدِ وِ پَنَجِ سَالِیِ، اِنُوشِ بُو وِیِ هَاتِ دُنْیَایِهٖ. ۷ شَیْثِ پَاشِهٖ
 دُنْیَا هَاتِنَا اِنُوشِ، هَشْتَصَدِ وِ هَفْتِ سَالَا عَمِرِ گِرِ وِ بُو خُدَانِهٖ گُوْرِ وِ گِجِهٖ دَیْتِرِ
 ژِیِ. ۸ بَجَا شَیْثِ نَهْصَدِ وِ دَانَزْدِهٖ سَالَا عَمِرِ گِرِ وِ مِرِ.

۹ وَقْتِهٖ اِنُوشِ بُو نَهْوُدِ سَالِیِ قَیْنَانِ بُو وِیِ هَاتِ دُنْیَایِهٖ. ۱۰ اِنُوشِ پَاشِهٖ دُنْیَا
 هَاتِنَا قَیْنَانِ، هَشْتَصَدِ وِ پَانَزْدِهٖ سَالَا عَمِرِ گِرِ وِ بُو خُدَانِهٖ گُوْرِ وِ گِجِهٖ دَیْتِرِ ژِیِ.
 ۱۱ بَجَا اِنُوشِ نَهْصَدِ وِ پَنَجِ سَالَا عَمِرِ گِرِ وِ مِرِ.

۱۲ وَقْتِهٖ قَیْنَانِ بُو هَفْتِهٖ سَالِیِ، مَهَلَلْئِیْلِ بُو وِیِ هَاتِ دُنْیَایِهٖ. ۱۳ قَیْنَانِ پَاشِهٖ دُنْیَا
 هَاتِنَا مَهَلَلْئِیْلِ، هَشْتَصَدِ وِ چَلِ سَالَا عَمِرِ گِرِ وِ بُو خُدَانِهٖ گُوْرِ وِ گِجِهٖ دَیْتِرِ ژِیِ.
 ۱۴ بَجَا قَیْنَانِ نَهْصَدِ وِ دِهٖ سَالَا عَمِرِ گِرِ وِ مِرِ.

۱۵ وَقْتِهٖ مَهَلَلْئِیْلِ بُو شَصْتِ وِ پَنَجِ سَالِیِ، یَارْدِ بُو وِیِ هَاتِ دُنْیَایِهٖ. ۱۶ مَهَلَلْئِیْلِ
 پَاشِهٖ دُنْیَا هَاتِنَا یَارْدِ، هَشْتَصَدِ وِ سِیِ سَالَا عَمِرِ گِرِ وِ بُو خُدَانِهٖ گُوْرِ وِ گِجِهٖ دَیْتِرِ
 ژِیِ. ۱۷ بَجَا مَهَلَلْئِیْلِ هَشْتَصَدِ وِ نَهْوُدِ وِ پَنَجِ سَالَا عَمِرِ گِرِ وِ مِرِ.

۱۸ وَقْتِهٖ یَارْدِ بُو صَدِ وِ شَصْتِ وِ دُو سَالِیِ، خَنُوْحِ بُو وِیِ هَاتِ دُنْیَایِهٖ. ۱۹ یَارْدِ

پاشه دُنیا هاتنا خَنوخ هشتصد سالا عَمِر گِر و بو خُدانه گور و گِجه دیتِر ژى. ۲۰ بجا یارِد نَهصد و شصت و دو سالا عَمِر گِر و مِر.

۲۱ وقتِه خَنوخ بو شصت و پنج سالی، مَتوشالِح بُ وی هات دُنیايه. ۲۲ خَنوخ پاشه دُنیا هاتنا مَتوشالِح، سِصد سالا گل خدا ره چو و بو خُدانه گور و گِجه دیتِر ژى. ۲۳ بجا خَنوخ سِصد و شصت و پنج سالا عَمِر گِر. ۲۴ خَنوخ گل خدا ره چو، و ایدی دووهار نِگِر؛ چون گو خدا او هِلِگِرَت.

۲۵ وقتِه مَتوشالِح بو صد و هشته و هفت سالی، لِمِک بُ وی هات دُنیايه. ۲۶ مَتوشالِح پاشه دُنیا هاتنا لِمِک، هفتصد و هشته و دو سالا عَمِر گِر و بو خُدانه گور و گِجه دیتِر ژى. ۲۷ بجا مَتوشالِح نَهصد و شصت و نه سالا عَمِر گِر و مِر.

۲۸ وقتِه لِمِک بو صد و هشته و دو سالی، گورگ بُ وی هات دُنیايه، ۲۹ و ناوه وی دانا نوح و گُت: «آو گورگ ديه مَ ژه شلا گِران و اِش و زحمتا دَسته مَ ژه وه عَرده گو خاده لعنت له گِرِی، خلاص گت.» ۳۰ لِمِک پاشه دُنیا هاتنا نوح، پَنصد و نهود و پنج سالا عَمِر گِر و بو خُدانه گور و گِجه دیتِر ژى. ۳۱ بجا لِمِک هفتصد و هفتِه و هفت سالا عَمِر گِر و مِر.

۳۲ وقتِه نوح بو پَنصد سالی، سام و حام و یافث بُ وی هاتن دُنیايه.

۶

پِیسیتی سَر رویه عَردى زِد دِبیّت

۱ وقتِه گو انسان سَر رویه عَردى زِد تِر بون و گِجگ بُ وان هاتن دُنیايه، گورِت خدا دیتن گو گِجَت انسانا چِندین، و هَچیا گو دِپِژارتِن دِگِرَن ژنه خو. ۲ ایجا خاده گت: «رِحا مین هَمِش ناو انسان دا نامینیت، چون گو او مخلوقگه فانی: عَمِرِه وی ديه بَبیت صد و بیست سال.» ۴ وه زَمانی دا و هَمِزی پاشه وه، وقتِه گو گورِت خدا گل گِجَت انسانا رازان، آوان زارو بُ وان اینان دُنیايه، گو آون بون نَسلا نِفلیما سَر رویه عَردى. نِفلیم گله زَمانه بَر بون گو مِرِه ناودَنگ بون.

۵ خاده دیت گو پِیسیتیا انسان سَر عَردى گَلک و تواوی نیتِه فِکره دله وی سَریگ دوو پِیسیتیه دای و بَس؛ ۶ و خاده بَر خاطرِه هِنده گو انسان سَر عَردى چه گِرِه بو، پُشمان بو و دله خودا نَرِحَت بو. ۷ بجا خاده گت: «آزه انسان گو مین او افراندی سَر رویه عَردى تین پِیم، انسان و حیوانه چارپه و حیوانه گو سَر

عَرْدی دِخْشِگِن و ظیره آسمانا، چون گو آز ژه چه گِرانا وان پُشمانِم.»^۸ بله لطفاً خاده بو نَصیبه نوح.

۹ آوَى سَرِبَهاتا نَسلا نوح. نوح مِرُوگه صالح و زَمانه خودا به عیب بو. نوح گل خدا ره دِچو. ۱۰ و نوح سه گور هَبون: سام و حام و یافث.

۱۱ بله عَرْد نَظرا خدادا خِراب بَبو و تِزِی ژه ظَلَم و زُرِه بَبو. ۱۲ و خدا دیت گو ایجا عَرْد خِراب بوی، چون گو تواوی بَشری ریا خِرابیهِ سَر عَرْدی گِرته بو. ۱۳ بجا خدا گت نوح: «آزه تواوی بَشری بِن بَبم، چون گو عَرْد بَر خاطرِه وان تِزِی ژه ظَلَم و زُرِه بوی. نَه آزه وان گل عَرْدی دا بِن بَبم. ۱۴ گَمیگه ژه دارا گُفِرِه بوخو چه گ. ناو گَمیگه دا ادا چه گ و دَرَو و ناودا قیر گ. ۱۵ ت آوه دِبی و سا چه گی: دِرِزاتیا گمیه سِصد گز و پاناتیا وه پَنج گز و بِلنداتیا وه سی گز بیت. ۱۶ قیاسه گزگه ژه بانی نِشِوِتر گَلگگه ب گمیه چه گ و دره گمیه بَخَن تِشْتا وه. طَبَقه بِنی و ناوگه و سَری ناودا چه گ. ۱۷ چون آزه لِمِشْتا آوه بِنِم سَر عَرْدی گو تواوی مخلوقاتِه بِن آسمانی دا گو رِحا ژِیانه ناو واندا هَی بِن بَبم. هَچِی دِشدا گو سَر عَرْدی بیت، دیه بَمِریت. ۱۸ بله آزه گل تدا عَهْدا خو گِرَدَم، و تیه بِنی ناو گمیه دا؛ ت و گورِت ت و زِنا ت و بوگه ت، گل تدا. ۱۹ ژه هر مخلوقاته ساخ، ت دِبی جُتگه ژه هر جورِه پِنی ناو گمیه دا گو آوان گل خودا ساخ خُدان گی. آو دیه نِر و می بِن. ۲۰ ژه هر جورِ ظِیرگه، ژه هر جورِ حیوانه چارپه و ژه هر جورِ حیوانه گو سَر عَرْدی دِخْشِگِن، جُتگ ژه هر جورِه دیه بِن لاره ت گو آوان ساخ خُدان گی. ۲۱ هَمزِی ژه هر جورِ رِسَقگه گو تِت خارِن گل خودا بَب و انبار گ؛ آو ب ت و ب وان دیه بِنِیت رِسق.» ۲۲ نوح و سا گِر؛ آوی هَچِی دِشدا گو خدا ب وی اَمِر گِرِه بو، اینا جی.

۷

۱ ایجا خاده گت نوح: «ت و تواوی آهله مالا ت، هَرَن ناو گمیه دا، چون گو مَن ت ناو مِرُوه وی زَمائِی دا، حُضورا خودا صالح دیتی. ۲ ژه تواوی حیوانه چارپِ حلال، هَفْت جُتا، نِر و می، گل خودا بَب، و ژه حیوانه چارپِ مِرار، جُتگه، نِر و می، ۳ و هَمزِی ژه ظیره آسمانا هَفْت جُتا، نِر و می، گو نَسلا وان سَر رویه تواوی عَرْدی ساخ خُدان گی. ۴ چون گو آزه پاشه هَفْت رُزا، چل رُز و چل شوا بارانه سَر عَرْدی ببارینم، و هَچِی مخلوقاته ساخ گو مَن چه گِرِی آزه سَر رویه عَرْدی بِن بَبم.» ۵ و نوح هَچِی دِشدا گو خاده ب وی اَمِر گِرِه بو، اینا جی.

^۶ وخته لِمِشْتا آوه هات سَر عَرْدی نوح شَشْصَد سالی بو؛ ^۷ و نوح و گورت وی و ژنا وی و بوگه وی گل وی چُن ناو گمیه دا گو بَر آوا لِمِشْتَه بَحْلِن. ^۸ حیوانه چارپَی حلال و چارپَی مِرار، ظیره آسمانی و توای حیوانه گو سَر عَرْدی دِخِشِگِن، ^۹ جُت جُت، نر و می، هَمَن و سا گو خدا ب نوح امر گِره بو، گل نوح چُن گمیه دا. ^{۱۰} و پاشه هَفْت رُژا، آوا لِمِشْتَه هات سَر عَرْدی.

^{۱۱} شَشْصَد مین سالا ژيانا نوح دا، رُژا هَوْدَه ژه هَوِیا دویه، هَمَن وه رُژه دا، توای کانیه کور بِن عَرْدی دا دَرگوتَن سَرَو و گُلکه آسمانا و بون. ^{۱۲} و باران چَل رُژ و چَل شَوا سَر عَرْدی باری. ^{۱۳} هَمَن وه رُژه دا، نوح و گورت وی سام و حام و یافِث و ژنا نوح و سه بوگه وی گل وان چُن ناو گمیه دا، ^{۱۴} آو و توای حیوانه وحشی، گورِیگی جورا وان و توای حیوانه چارپه، گورِیگی جورا وان و توای حیوانه گو سَر عَرْدی دِخِشِگِن، گورِیگی جورا وان و توای ظیره آسمانی، گورِیگی جورا وان و توای مخلوقاته پَر هی. ^{۱۵} ایجا، ژه هَچی مخلوقاته گو رِحا ژيانه ناودا هَبو، جُت جُت گل نوح چُن ناو گمیه دا. ^{۱۶} و آونه گو چُن رُژ، هَمَن و سا گو خدا ب نوح امر گِره بو، نر و می ژه هر مخلوقگه بون. پاشه خاده دَر سَر وی گِردا.

^{۱۷} لِمِشْت چَل رُژا ما سَر عَرْدی، آو زَدَ بو و گمی راگِر و آو ژه عَرْدی بَلند بو. ^{۱۸} آو سَر عَرْدی مسلط بو و گُلک زَدَ بو، و گمی ما سَر رویه آوه. ^{۱۹} و آو هِنْد قیاسا زَدَ سَر عَرْدی مسلط بو گو توای چیبایه بَلند بِن توای آسمانی دا هاتَن پِچارِتن. ^{۲۰} آو پانزَدَ گزا سَر چیبایا گت و آو پِچارِتن. ^{۲۱} و هَچی مخلوقاته ساخ گو سَر عَرْدی دِقِلْقِلی، ژه ظیرا و حیوانه چارپه و حیوانه وحشی و توای حیوانه گوشگی سَر رویه عَرْدی و توای انسانا، بِن چُن. ^{۲۲} هَچی دِشدا سَر رویه هِشکاتیه گو رِحا ژيانه دِفنَه دا هَبو، مِر. ^{۲۳} خدا هَچی مخلوقاته ساخ گو سَر رویه عَرْدی بو، بِن بَر، انسان و حیوانه چارپه و توای حیوانه گو سَر عَرْدی دِخِشِگِن و ظیره آسمانا. آو سَر عَرْدی بِن چُن؛ تِنه نوح ما و آونه گو گل وی ناو گمیه دا بون. ^{۲۴} آو صد و پنچ رُژا سَر عَرْدی مسلط بو.

۸

لِمِشْت رازا

^۱ بله خدا نوح و توای حیوانه وحشی و توای حیوانه چارپه گو گل وی گمیه دا بون اینا بیراخو، و خدا بایگ سَر رویه عَرْدی راگِر و آو رُژدا چو. ^۲ کانیه کور و

کَلکه آسمانا هاتَن گِرتِن؛ و بارانا آسمانا راوستا. ^۳ آو سَر عَرَدی گِمِتر و گِمِتر دِبو. پاشه صد و پنج رُزا، آو گِم بَبو. ^۴ له رُزا هَوِده ژه هَوِیا هَفته، گمی سَر چیبیاپه آزاراته رونِشت. ^۵ حَتا هَوِیا دَهِه، آو هَر وِسا گِم دِبو حَتا گو له یِکَمین رُزا هَوِیا دَهِه، سَره چیبیاپا دووهار گِر.

^۶ پاشه چَل رُزا، نوح کَلکا گو بُ گَمیه چه گِرِه بو، وِگِر ^۷ و قِزَالِگک بَرِدا دَرَو. قِزَالِگک هُو دِهاَت و هُو دِچو حَتا وِقتِه گو آو سَر رویه عَرَدی هِشک بو. ^۸ پاشه نوح گُتَرگ ژه لاره خو بَرِدا دَرَو گو بَیْنِیت کانه آو سَر رویه عَرَدی پاشتا چوِی آن نه. ^۹ بله گُتَره چه جی بُ دانانِدِنا پِیه خو پِیدا نِگِر و رُوری ناو گَمیه دا لاره نوح، چون گو آو هِشْتا سَر رویه تواوی عَرَدِه بو. بَجا آوی دَستِه خو دِرِژ گِر و گُتَر گِرَت و آو رُورانَد ناو گَمیه دا لاره خو. ^{۱۰} نوح هَفْت رُز دِی صَبر گِر و جَارگه دِی گُتَر ژه گَمیه دا بَرِدا دَرَو. ^{۱۱} اواره گُتَر رُوری لاره وی، و یَلِگکِه تازِی دارا رِیتونه دِمگا ویدا بو. ایجا نوح زانی گو آو سَر رویه عَرَدی پاشتا چوِی. ^{۱۲} آوی هَفْت رُز دِی صَبر گِر و گُتَر بَرِدا دَرَو، و گُتَر ایدی نَرُوری لاره وی.

^{۱۳} له شَشْصد و یِکَمین سالا ژِیا نا نوح، له رُزا اَوِلی ژه هَوِیا اَوِلی، آو سَر رویه عَرَدی هِشک بَبو. هِنگِه نوح دَرِپوشا گَمیه رَاگِر و دِیت گو رویه عَرَدی هِشک بوِی. ^{۱۴} له رُزا بَیست و هَفته ژه هَوِیا دَوِیه، عَرَد هِشک بَبو. ^{۱۵} هِنگِه خِدا گُتَر نوح: ^{۱۶} «گَمیه دا وَر دَرَو، ت و ژِنا ت و گورِت ت و بوگه ت، گَل تِدا. ^{۱۷} تواوی مخلوقاتِه گو گَل تَدان گَل خودا بَیْن دَرَو، هَمو مخلوقا، طِیرا و حیوانه چارپه و تواوی حیوانه گو سَر عَرَدی دِخِشِگِن، گو سَر عَرَدی پَلا تِی بِن، بَچوگا بَیْن سَر دُنِیاپه و زِد بِن.» ^{۱۸} بَجا نوح گَل گورِت خو و ژِنا خو و بوگه خو هات دَرَو. ^{۱۹} تواوی حیوانه وحشی، و تواوی حیوانه گو سَر عَرَدی دِخِشِگِن، و هَچی دِشدا سَر عَرَدی دِقَلِیلت، گَل جورا خو، گَمیه دا هاتَن دَرَو.

عَهْدا خِدا گَل نوح

^{۲۰} پاشه نوح فُربانگَهگ بُ خاده چه گِر و ژه تواوی حیوانه چارپِ حلال و ژه تواوی طِیره حلال هِنْدگ گِرْتِن و فُربانیه شِوتانِدِنه سَر فُربانگَهه پَشِکِش گِر. ^{۲۱} و وِقتِه بَهنا خوش گَهْشَت خاده، خاده دله خودا گُتَر: «دورَ گو نِیتا دله انسان ژه گوشگَتِیو پِیس، بله آز ایدی چه جارا عَرَدی بَرِ خاطرِه انسان لعنت ناگَم. ایدی چه جارا ژِی تواوی مخلوقا بَیْن نا بَم، وِسا گو مَن گِر.

۲۲ «حَتَا دُنْيَا هَيَّ،
چاندين و دورون،
ساری و گرمی،
هاوین و زیستان،
و رُز و شو،
ناراوستن.»

۹

۱ ایجا خدا بَرکت دا نوح و گوریت وی و گت وان: «بچوگا بینن و زِدَ بِن و عَرْدی تِزی گن. ۲ تِرس و هَیبتا و سَر تواوی حیوانه وحشی عَرْدی و سَر تواوی ظیره آسمانا و سَر هَچی دِشدا سَر عَرْدی دِخِشِگت و سَر تواوی ماسیه بَحْره دیه بَیت؛ او تسلیمی دَسته و بون. ۳ هَچی مخلوقه گو دِقلِلیت و ساخ، دیه بَیت رسقه و. ه و سا گو مَن گیایه شین دا و، نَه از همو دِشدی دِدم و. ۴ بله اون گوشتی بِ خونا وی گو هَمَن ژیا نا وی، نَخُن. ۵ بَراستی آزه تُلَا خونا و گو ژیا نا تِدا ی بَستینیم: آزه وه ژه هر حیوانگه وحشی و ژه انسان بَستینیم. آزه تُلَا ژیا نا انسان ژه دَسته انسان ژی بَستینیم.»

۶ «هَچی گسه خونا انسان پَرژینیت،

خونا وی بِ دَسته انسان دیه بَیت رِژانِین؛

چون گو خدا انسان سَر شِکله خو چه گِر.

۷ بله اون، بچوگا بینن و زِدَ بِن؛ سَر عَرْدی پَلا تِی بِن و سَر وه زِدَ بِن.»

۸ پاشه خدا گت نوح و گوریت وی گو گل ویدا بون: ۹ «نَه، آزه عَهدا خو گل و، و پاشه و گل زاروگه و گِرِدم، ۱۰ و هَمَژی گل هَچی مخلوقاته ساخ گو گل وِدا ی، ظیرا و حیوانه چارپه و تواوی حیوانه وحشی عَرْدی، آنی گل تواوی آونه گو ژه گمیه هاتن دَرُو؛ او عَهد ب تواوی حیواناته عَرْدی. ۱۱ آزه عَهدا خو گل وِدا گِرِدم گو ایدی چه جارا تواوی مخلوقات بِ آوا لِمِشته بَین نَچن، و ایدی چه جارا چه لِمِشت چنابیت گو عَرْدی بَین بَیت.» ۱۲ و خدا گت: «آو ی نِشانا عَهدا گو از نَابِینا خو و وِدا و هر مخلوقگه ساخ گو گل وِدا ی، ب تواوی نَسله پاشوقتیه گِرِدم. ۱۳ مَن بوگا بارانا خو دانای ناو آوره دا، و آو دیه نِشانگ بیت ژه عَهدا نَابِینا مَن و عَرْدی دا. ۱۴ وقته از آورا سَر سره عَرْدی پان گم و بوگا بارانه ناو آورادا دووهار گت، ۱۵ آزه عَهدا خو گل وِدا و هر مخلوقگه ساخ بَینم بَیراخو. آو ایدی

نابیت لِمِشْت گو تواوی مخلوقا بَين بَبت. ^{۱۶} وقته بوگا بارانه ناو آورادا بیت، آزه آوه ببینم و آزه عَهدا آبدی نابینا خدا و تواوی مخلوقه ساخ گو سر عَرَدینَ بَینم بیراخو. ^{۱۷} خدا گت نوح: «آوی نیشانا وه عَهدا گو مین نابینا خو و تواوی مخلوقه گو سر رویه عَرَدینَ، گردای.»

گورت نوح

^{۱۸} گورت نوح گو ژه گمیه دا هاتن دَرَو، سام و حام و یافث بون. حام بابِه کنعان بو. ^{۱۹} او هر سِگن گوره نوح بون و ژه وان خلقه تواوی دُنیایه چه بون. ^{۲۰} نوح دَسْتبه چاندینا عَرَدی گیر، و رَزْگ چاند. ^{۲۱} آوی ژه شَرابا وه وَخار، مَسْت بو و ناو خِیبتا خودا روت خود دِرِژ گیر. ^{۲۲} حام، بابِه کنعان، بابِه خوروت دیت و چو دَرَو و گت هر دو برابیه خو. ^{۲۳} بَهنده سام و یافث عبایگ راگیرن، او هاوتن سر ناو مله خو و پشت پشت چن، روتاتیا بابِه خو پِچارتن. رویه وان آلیه دی بو و روتاتیا بابِه خو نَدیتن. ^{۲۴} وقته نوح هِشه وی هات سَری و زانی گو گوره گوشگ گل ویدا چه گیری، ^{۲۵} گت:

«لعنت کنعان بیت!

عَوده عَودت برایت خو بیت.»

^{۲۶} و هَمزئی گت:

«حمد و ثنا بیت بُ خاده، خدایه سام!

کنعان عَوده وی بیت.

^{۲۷} خدا حُدوده یافث زِد گت؛

او ناو خِیبتَه سام دا جی بِگریت،

و کنعان عَوده وی بیت.»

^{۲۸} نوح پاشه لِمِشْتَه سِصد و پِنجَ سالا عَمِر گیر. ^{۲۹} بَجا نوح نَهصد و پِنجَ سالا

عَمِر گیر و میر.

بیرجا بابلہ

۱ ایجا، تواوی خلقه دُنیاہ یگ آزمان و یگ جورِ قَسدانِ هَبون. ۲ و وقته خلقه ژہ رُژہلاته کُچِ دِگرن، دَشتگه راست و لاته شِنعاره دا پَیدا گِرن و وِدره جی گِرتِن. ۳ و آوان گُتَن یگودو: «وَرِن آم گِروچا چه گَن و وان باش بیژِن.» و آوان گِروچ بَدَلَا بَری و قیر بَدَلَا مَلاته هَبون. ۴ پاشه آوان گُتَن: «وَرِن آم شَهَرگه بوخو و بیرجگه گو سَره وی بَچیت بَر پَره آسمانا چه گَن، و ناوگه بوخو بینَن دَسْت، نگو آم سَر رویه تواوی عَرَدی پَلاتی بِن.» ۵ ایجا خاده زُردا هات گو آو شَهَر و آو بیرجا گو اولاده آدم چه گِره بون، ببینیت. ۶ و خاده گُت: «نَه، آو یگ قَومِن و آوان همویا آزمانگ هَی و آو تازَ دَسْتبه گِرنِ شُلا وان؛ و ایدی چه شُل نِبَن گو قَصدا گِرنِ وه هَبِن و نکارِن بَگَن. ۷ وَرِن، آم زُردا بَچِن و وِدره آزمانه وان تِگَل گَن گو آو قَسدانا یگودو فام نَگَن.» ۸ بَجا خاده آو ژہ وِدره سَر رویه عَرَدی پَلاتی گِرن، و آوان دَسْتبه خو ژہ چه گِرنِ شَهَری کِشان. ۹ بَر وه هِنده ناوه وِدره دانان بابل، چون گو خاده وِدره آزمانه تواوی مِزوه دُنیاہ تِگَل گِرن. و ژہ وِدره دا، خاده آو سَر رویه تواوی عَرَدی پَلاتی گِرن.

نَسلا سام

۱۰ آوِی سَرپهاتنا نَسلا سام: وقته سام صد سالی بو، دو سالا پاشه لِمِشته، آرفکَشاد بُو وی هات دُنیاہ؛ ۱۱ و سام پاشه دُنیا هاتنا آرفکَشاد، پِنصد سالا عَمِر گِر و بو خُدانه گور و گِجه دیتِر ژِی.

۱۲ وقته آرفکَشاد بو سی و پِنج سالی، شِلَخ بُو وی هات دُنیاہ؛ ۱۳ و آرفکَشاد پاشه دُنیا هاتنا شِلَخ، چارصد و سه سالا عَمِر گِر و بو خُدانه گور و گِجه دیتِر ژِی.

۱۴ وقته شِلَخ بو سی سالی، عِبر بُو وی هات دُنیاہ؛ ۱۵ و شِلَخ پاشه دُنیا هاتنا عِبر، چارصد و سه سالا عَمِر گِر و بو خُدانه گور و گِجه دیتِر ژِی.

۱۶ وقته عِبر بو سی و چار سالی، فِلِج بُو وی هات دُنیاہ؛ ۱۷ و عِبر پاشه دُنیا هاتنا فِلِج، چارصد و سی سالا عَمِر گِر و بو خُدانه گور و گِجه دیتِر ژِی.

۱۸ وقته فِلِج بو سی سالی، رِعو بُو وی هات دُنیاہ؛ ۱۹ و فِلِج پاشه دُنیا هاتنا رِعو، دو صد و نَه سالا عَمِر گِر و بو خُدانه گور و گِجه دیتِر ژِی.

۲۰. وقتہ رعو بو سی و دو سالی، سِروج بُ وی هات دُنیاہ؛ ۲۱ و رعو پاشہ دُنیا
 هاتنا سِروج، دو صد و هفت سالا عَمِرِ گِر و بو خُدانه گور و گجہ دیتَرِ ژِی.
 ۲۲. وقتہ سِروج بو سی سالی، ناحور بُ وی هات دُنیاہ؛ ۲۳ و سِروج پاشہ دُنیا
 هاتنا ناحور، دو صد سالا عَمِرِ گِر و بو خُدانه گور و گجہ دیتَرِ ژِی.
 ۲۴. وقتہ ناحور بو بیست و نہ سالی، تَارِح بُ وی هات دُنیاہ؛ ۲۵ و ناحور
 پاشہ دُنیا هاتنا تَارِح، صد و نوزد سالا عَمِرِ گِر و بو خُدانه گور و گجہ دیتَرِ ژِی.
 ۲۶. وقتہ تَارِح بو هفتہ سالی، اَبْرَام و ناحور و هاران بُ وی هاتن دُنیاہ.

نَسْلا تَارِح

۲۷. آوِی سَرِبِهاتنا نَسْلا تَارِح: تَارِح، بابہ اَبْرَام و ناحور و هاران بو، و هاران بابہ
 لوط بو. ۲۸. هاران وقتہ هِشتا بابہ وی تَارِح ساخ، و لَاته گو تِدا هاتہ بو دُنیاہ،
 اورا گلدانیاں دا، مِر. ۲۹. اَبْرَام و ناحور ژَنگ خاسِتِن. ناوہ ژِنا اَبْرَام سارای، و ناوہ
 ژِنا ناحور مِلگہ بو. مِلگہ گِجا هاران بو. و هاران بابہ مِلگہ و پِسگہ بو. ۳۰. ایجا
 سارای پِچوگا نَدِبو و چہ پِچوگا چَنبون.
 ۳۱. تَارِح گورہ خو اَبْرَام و نَوِیہ خو لوط گو گورہ هاران بو، و بوگا خو سارای گو
 ژِنا گورہ وی اَبْرَام بو، رَاگِرِن و آوِ گِل یگودو اورا گلدانیاں دا دَرگوتِن گو بَچَن بُ
 و لَاته کِنعانہ، بلہ وقتہ گَھشِتِن حَرانہ، و دَرہ جی گِرِتِن. ۳۲. تَارِح دو صد و پَنج سالا
 عَمِرِ گِر، و تَارِح حَرانہ دا مِر.

۱۲

خادہ گاز اَبْرَام دِگت

۱. خادہ گت اَبْرَام: «ژہ و لَاته خو و لارہ خِزمہ خو و مالا بابہ خودا وَر دَرَو و هَر
 بُ وہ و لَاته گو آزہ نِشَا ت بَدَم. ۲. ژہ ت آزہ قَوْمکہ مَزِن چہ گم و آزہ بَرکتہ بَدَم
 ت؛ آزہ ناوہ ت مَزِن گم و تِیہ بَرکتگ بی. ۳. آزہ بَرکتہ بَدَم اُونہ گو بَرکتہ بَدَن ت و
 آزہ لعنت گم وہ مِرَوِی گو ت لعنت گت؛ و تواوی طایفہ دُنیاہ بَر خاطرہ ت
 دیہ بَرکتہ پِگِرِن.»

۴. بَجا اَبْرَام، هَ و سا گو خادہ بُ وی اَمِرِ گِرہ بو، چو؛ و لوط ژِی گِل وی چو.
 اَبْرَام هَفتہ و پَنج سالی بو گو حَرانہ دا هات دَرَو. ۵. آوِی ژِنا خو سارای و پِرازایہ
 خو لوط و تواوی مالہ گو خِرِ گِرہ بون و گِل وان مِرَوہ گو حَرانہ دا اینا بون
 دَسْت، رَاگِر و کَتَن رَہ، چُن بُ و لَاته کِنعان. وقتہ گَھشِتِن کِنعانہ، ۶. اَبْرَام وہ

وَلَاتِي دَا حَتَا مَنطَقَا مَازَا مَوْرَه گُو شَكِيمَه دَاي، چو پَش. وه زَمَانِي، كَنَعَانِي وه
 وَّلَاتِي دَا بُون. ^۷ پَاشَه خَادَه خُو نِيشَا اَبْرَام دَا وَ گُت: «اَزَه وِي وَّلَاتِي بَدَمَ زَارُوگَه
 ت.» بَجَا اَبْرَام وَدَرَه، بُو خَادَه گُو خُو نِيشَا وِي دَابُو، قُرْبَانگَهگ چَه گِر. ^۸ پَاشَه
 اَبْرَام زَه وَدَرَه گُچ گِر بُو چِيْبِيَه گُو رُزَهَلَاتَا بِيْتِئِيلَه دَان وَ خِيْبَتَا خُو دَا مَزْرَانَد،
 وَسَا گُو بِيْتِئِيل اَلِيَه وِي يَه رُزَاوَايَه وَ شَهْرَه عَاي اَلِيَه وِي يَه رُزَهَلَاتَه بُو. اَوِي
 وَدَرَه قُرْبَانگَهگ بُو خَادَه چَه گِر وَ گَاز نَاوَه خَادَه گِر. ^۹ پَاشَه اَبْرَام زَه جِيگَه بُو
 جِيگَه دِيْتِر كُچ دِگِر وَ هُو وَسَا بُو اَلِيَه نِيگَبَه دِچُو پَش.

اَبْرَام وَ سَارَاي مَصْرَه دَا

^{۱۰} اِيجَا خَلَايِيگ وه وَّلَاتِي دَا رَابُو، بَجَا اَبْرَام زُرْدَا چُو بُو مَصْرَه گُو مَدَتگَه وَدَرَه
 غَرِيْبِيَه دَا بَمِيْنِيْت، چُون گُو خَلَايِي وه وَّلَاتِي دَا رُو بُو. ^{۱۱} وَقْتَه دِخَاسْت بِچِيْتِ
 نَاو مَصْرَه دَا، اَبْرَام گُت رُتَا خُو سَارَاي: «اَز دِرَانِم گُو تِ رُتَنگَه چِنْدِي اِي. ^{۱۲} وَقْتَه
 خَلْقَه مَصْرَه تِ بِيْبِيْن، دِيَه بَرْن: “اَو رُتَا وِي.” پَاشَه اَو دِيَه مِيْن بُوگُرْن بِلَه دِيَه تِ
 سَاخ بَهْلِن. ^{۱۳} بَجَا بَرْتِ خُو شَاگَا مِيْن، گُو بَر خَاطْرَه تِ بُو مِيْن رِي بَاش بِچِيْتِ
 پِش وَ اَز بَر خَاطْرَه تِ سَاخ بَمِيْنِم.» ^{۱۴} وَقْتَه اَبْرَام چُو نَاو مَصْرَه دَا، خَلْقَه مَصْرَه
 دِيْتِن گُو اَو رُتَنگ گَلَك چِنْدِي بُو. ^{۱۵} وَ وَقْتَه سَرَكَه دُرَا فَرَعُوْنِي سَارَاي دِيْتِن، مَحْتَه
 وِي لَارَه فَرَعُوْنِي گِرِن. اِيجَا اَو رُتَنگ بَرِن نَاو مَالَا فَرَعُوْنِي دَا. ^{۱۶} فَرَعُوْن بَر خَاطْرَه
 سَارَاي قَنجِي اَبْرَام گِر؛ وَ اَبْرَام بُو خُدَانَه هَشْمَا وَ گَارَانَا، گَرَه نِر وَ خُلَامَا، خُدَامَا وَ
 گَرَه مِي وَ دَوَا.

^{۱۷} بِلَه خَادَه، بَر خَاطْرَه سَارَاي رُتَا اَبْرَام، بَلَايَه مَزِن اَيْنَان سَرَه فَرَعُوْن وَ اَهْلَه
 مَالَا وِي. ^{۱۸} اِيجَا فَرَعُوْن گَاز اَبْرَام گِر وَ گُت: «اَو چَه شُلَ گُو تِ گَل مِدَا گِر؟ تِ
 بُوچِي نَنگَت مِيْن اَو رُتَا تِي؟ ^{۱۹} تِ بُوچِي گُت: “خُو شَاگَا مِيْن،” گُو مِيْن اَو گِر رُتَا خُو؟
 بَجَا هَان، اَو رُتَا تِ. اَوِي رَاگَ وَ هَرَا!» ^{۲۰} اِيجَا فَرَعُوْن رَاسْتَا اَبْرَام دَا هِنْدَ دَسْتُوْر
 دَان مَرُوَه خُو وَ اَوَان اَبْرَام گَل رُتَا وِي وَ هَچِي دِشْدَا گُو هَبُوْرَه اِحْسَتِن.

خدا لوط خلاص دِگت

۱ اواره او دو میلیاگت هاتن شهره سدومه، و لوط بر دروازا شهری رونشته بو. وقته لوط او دیتن، رابو و چو پشیا وان و خو خار گیر، رویه خو دانا سر عردی^۲ و گت: «آغایت من، لاواهییا دِگم اون بن مالا خُلامه خو و پیه خو بَشُن و شوه بَمینن. ایجا اون دِگارن سبیزو رابن و بکون ریا خو.» اوان گت: «نه، شوه آمه میدانا شهری دا بَمینن.»^۳ بله آوی گلک لاواهی وان گیر، بجا او گل وی چُن ماله دا. ایجا آوی ب و وان موانداریگ دامزrand و نانه به هون پڑا، و اوان خارن.^۴ بله پش هِنگه گو رازن، مِرت شهری آنی مره شهره سدومه، زلام و پیر، توای خلق حتا مره دوماییکه، دُرا ماله گِرتن.^۵ اوان گاز لوط گِرن و گتن: «او مروه گو ایشو هاتن لاره ت، کیدرن؟ اوان بین درو لاره م، گو ام گل واندا رازن.»^۱ لوط چو بر دری لاره وان و در پشت سره خو گِردا،^۷ و گت وان: «آز لاواهییا و دِگم، برایت من، وی سُلا هِنْد پيس نَگن.^۸ برخودنه، من دو گِجگ هِن گو گل چه میرادا نَبون. بهلن از آوا بینم درو لاره و، و هچی سُلا اون هز دِگن گل وان بَگن. بله چه سُله گل وان مِروان دا نَگن، چون گو اوان پناه اینان ب مالا من.»^۹ بله اوان جیواب دان: «ودا هَر.» و گتن: «او مِرو هات اِر غریبیه دا، و بوی قاضی م! نَه آمه گل تدا ژه وان خرابتر بَگن.» پاشه اوان رُر هجوم برن سر لوط و هاتن نیزوک گو دری بَشگینن.^{۱۰} بله اوان هر دو مِروا دَسته خو دِرِژ گِرن درو و لوط اینان لاره خو ناو ماله دا و در گردان.^{۱۱} پاشه اوان هر دو مِروا، او مِروه گو بر دری بون ژه گوشگ و مَزَن گُور گِرن، وسا گو وان نِگاری دری پیدا گن و وستیان.^{۱۲} پاشه وان دو مِروا گتن لوط: «ت چه گسه دی اِر هئی؟ زاوا و گور و گِج، آن هچی گسه گو ت شهری دا هئی اِرذا بَب درو،^{۱۳} چون ام دِخازن ه نَه اِر بین بِن؛ چون گو هوارا گازندا له ضد خَلقه وی شهری، حُضورا خاده دا گلک بلند بوی، و خاده ام رِگرن گو وی شهری بین بِن.»^{۱۴} بجا لوط چو درو و گت نیشانگریگ گِجت خو، گو قرار بو گل واندا داوته بَگن: «رابن، ژه اِر دَرکون درو، چون گو خاده دِخازیت ه نَه شهری بین بَبت!» بله زاوایا و فِکِر گِرن گو او تِرا نا دِگت.

۱۵ وقته بو سبیزو، وان میلیاگتا سر لوط گِرن لَز، گتن: «راب! ژنا خو و هر دو گِجه خو گو اِرَن راگ، نگو اون ژی ناو وه عذابا سر شهری دا بین بَچن.»^{۱۶} بله

لوط خو مَحْتَل گِر. ایجا وان مِرُوا بَر خاطره رَحما خاده سَر وی، دَسْتَه وی و ژِنا وی و هر دو گِجَه وی گِرتَن و او اینانَ دَرَوَ و دانانَ دَرَوِی شَهْری. ^{۱۷} و وقته او تینانَ دَرَوَ، یگ وان میلیاکتا گت: «بَحْلِن جانه خو خَلاص گن! نَبْرخودَن پِشت سره خو آن چه جیا دَشْتَه دا نَسْگِین! بَحْلِن بُ آلیه چییایا، نگو اون بِن بچن!» ^{۱۸} بله لوط گت وان: «آی آغایت مَن، نه! ^{۱۹} نَه ت لطف خُلامه خو گِری و ت ب خَلاص گِرنا جانه مَن مُحَبَّتْگَه عَظِیم نِشا مَن دای. بله از نِگارِم بَحْلِمَ بُ آلیه چییایا، نگو بلا سَر مِدا پت و از بَمِرم. ^{۲۰} بَرخوده، او شَهْر هِنْد نِزوکَ گو مِرُو دِگارِیت بَحْلِیت وِدره، و شَهْرگَه گو شِگِی. بَهْلَ از بَحْلِمَ وِدره. ما شَهْرگَه گو شِگَ نِین؟ بجا آزه ساخ بِمِینم.» ^{۲۱} میلیاکت گت لوط: «نَه، آزه وه لطفه ژِی ت بگم و او شَهْرَه ت راستا وِیدا قِسَ دِگِر، خِرا ناگم. ^{۲۲} زو بَحْلَه بُ وِدره، چون گو حَتا ت نَگَهشی وِدره، از نِگارِم چه شُله بگم.» بَهْنده، ناوه وه شَهْری دانانَ “صوعر”.

خدا سُدومه خِرا دِگت

^{۲۳} وقته لوط گَهشت صوعره، رُز دَرگوتَه بو. ^{۲۴} پاشه خاده سَر شَهْرِت سُدوم و عَمورَه گوگرد و آگِر ژَه آلیه خاده ژَه آسمانی باراند، ^{۲۵} و آوی، او هر دو شَهْر و تِواوی دَشْت و تِواوی مِرُوه وان شَهْرا و تِواوی گیایه عَرْدی بِن پِرِن. ^{۲۶} بله ژِنا لوط گو پِشت سره لوط بو بَرخودا پِشتو، و بو ستونگَه خه. ^{۲۷} سِبیزو، ابراهیم زو رابو و چو وه جیه گو له حُضورا خاده دا راوستا بو. ^{۲۸} و آوی بَرخودا سُدوم و عَمورَه و تِواوی عَرْدَه دَشْتَه، و دیت ایجا دوگلا وه وِلاقی بِننا دوگلا تِنوره ژَل دِچیت.

^{۲۹} ایجا وسا بو، وقته گو خدا شَهْرَه وه دَشْتَه بِن دِپِرِن، خدا ابراهیم اینا بِراخو و وقته گو او شَهْرَه گو لوط ناو واندا ژِیان گِرَه بو خِرا دِگِر، لوط ناو وان خِرابادا دَرخست.

لوط و گِجَه وی

^{۳۰} لوط ژَه شَهْرَه صوعره هات دَرَوَ ژَل چو و گل دو گِجَه خو چییادا جی گِرت، چون او دِپِرِسیا گو صوعره دا بَژِیت. ایجا گل دو گِجَه خو شِگَفْتکَه دا مان. ^{۳۱} رُزگَه گِجا مَزِن گت یا گو شِگ: «بابه مَ پیر بوی و وی وِلاقی دا چه مَر چِنین، گو بِننا رَسما تِواوی دُنْیایه، گل مِدا رازت. ^{۳۲} وَر آم شَرابه بَدَن بابَه خو وَحْت و گل وی رازن گو نَسْلگَه بُ بابَه خو خُدان گن.» ^{۳۳} ایجا ه وه شوه، شَراب بابَه

خو دانَ وَخارِن، و گِجا مَزِن چو، گل بابه خو رازا؛ و لوط هارَ رازان و رابونا گِجا خو نَبو. ^{۳۴} رُژا دی، گِجا مَزِن گَت یا گوشگ: «شودی از گل بابه خو رازان. وَر آم ایشو ژي شَرابه بَ بَدَن وَخارِن. پاشه تِ هَر ژر و گل وی رازه گو آم نَسَلگه بَ بابه خو خُدان گن.» ^{۳۵} ایجا آوان وه شوه ژي شَراب بابه خو دانَ وَخارِن، و گِجا گوشگ رابو، چو و گل وی رازا؛ و لوط هارَ رازان و رابونا گِجا خو نَبو. ^{۳۶} بَجا هر دو گِجه لوط ژه بابه خو پِگران بون. ^{۳۷} گِجا مَزِن گورگ زا و ناوه وی دانا موآب؛ او حتا ایرو بابه تواوی موآبان. ^{۳۸} گِجا گوشگ ژي گورگ زا و ناوه وی دانا بن عَمی؛ او حتا ایرو بابه تواوی عَمونیان.

۲۱

ژه دایِگ بوینا اسحاق

۱ خاده هَ وِسا گو گُته بو، هات آریکاریا سارا؛ و خاده او دِشدا گو قول دا بو، بَ سارا اینا جی. ^۲ ایجا سارا پِگران بو و بَ ابراهیم پیریتیا ویدا گورگ زا، هَ وه وقته دا گو خدا قول دابو ابراهیم. ^۳ ابراهیم ناوه گوره خو گو سارایه بَ وی زابو، دانا اسحاق؛ ^۴ و ابراهیم گوره خو اسحاق وقته هشت رُژی بو سُنَت گِر، هَ وِسا گو خدا بَ وی امر گِرِه بو. ^۵ ابراهیم صد سالی بو وقته گوره وی اسحاق بَ وی هات دُنیايه. ^۶ و سارا گُت: «خدا بَ مَن گنی چه گِر، و هَچی گسه بیهیسیت، دیه گل مِدا بَکِنِت.» ^۷ و هَمژي گُت: «که دِگاری بَژیت ابراهیم گو سارا شیري دیه بَدَت بَچوگا؟ بله دیسا ژي، پیریتیا ویدا مَن گورگ بَ وی زا.»

۲۲

امتحان گِرنا ابراهیم

۱ پاشه وان دِشدان، خدا ابراهیم امتحان گِر و گُت وی: «ابراهیم!» و آوی جیواب دا: «گرمگ!» ^۲ خدا گُت: «گوره خو اسحاق گو تنیا گوره تی و تِ هَرژه دِگی، راگ و هَر بَ وِلاته موریايه، و آوی وِدره بینا فُربانِیگه شَوَتانِدنه سَر یگ وان چیبایه گو آزه بَژَم تِ، پَشکِش گ.» ^۳ بَجا، سِیزو، ابراهیم رابو، پالانه گره خو گِرِدا و دو مِزو ژه خُلامه خو گل گوره خو اسحاق راگر، آوی دار بَ فُربانیا شَوَتانِدنه شِگانِدِن و رابو و بَ وه جیه گو خدا گُته بو وی، گت ره. ^۴ رُژا سیه، ابراهیم چاوه خو بِلند گِر و آو جی دورودا دیت. ^۵ پاشه گت خُلامت خو: «اون

اِرْ لاره گری بَسْگین؛ آز و گورگ آمه بچن ودره هانه و پَرسِتِشا خدا بگن و پاشه آمه بْزورن لاره و.»^۱ ابراهیم داره فُربانیا شَوَتانِدِنه راگرن، دانان سَر مِله گوره خو اسحاق، و بوخو ژی آگر و کِر راگرن، ایجا هر دوگ گل یگودو کتن ره.
^۷ اسحاق گت بابه خو: «بابو؟» آوی حیواب دا: «بله، گوره من؟» گت: «آو آگر و دار، بله بَرخگا فُربانیا شَوَتانِدِنه کیدری؟»^۸ ابراهیم حیواب دا: «گوره من، خدا بَرخگا فُربانیه بوخو، دیه حاضر گت.» ایجا هر دوگ گل یگودو کتن ره.

^۹ وقته آو گَهَشِتِنِ وه جیه گو خدا گته بو ابراهیم، آوی ودره فُربانگهگ چه گیر و دار ریز گیرن سَر، و گوره خو اسحاق گِردا، و آو دِرژ کِر سَر فُربانگهه، سَر دارا.
^{۱۰} پاشه ابراهیم دَسْتِه خو دِرژ گیر و کِر راگر گو گوره خو سَره گت. ^{۱۱} بله میلیاکته خاده آسمانی دا گاز وی گیر و گته دا: «ابراهیم! ابراهیم!» آوی حیواب دا: «گرمگ!»^{۱۲} میلیاکتی گت: «دَسْتِه خو گورگی نَد و چه شُلات وی نکتته بیت! چون آز نَه دِزانِم گو تِ ژه خدا دِترسی، چون گو تِ گوره خو، تَنیا گوره خو، ژه مَن تَخسیر نگر.»^{۱۳} ابراهیم سَره خو بِلند گیر و بَرانک پِشت سَره خو دیت گو شاخه وی ناو هژادا آسه ببون. ابراهیم چو، بَران گِرت و آو بَدَلَا گوره خو، بینا فُربانیکه شَوَتانِدِنه پَشِکِش گیر.^{۱۴} بَهَنده ابراهیم ناوه وه جیه دانا 'خاده دیه حاضر گت'. و سا گو حَتا اِیرو ژی دِت گِتن: «سَر چیبایه خاده، دیه حاضر بیت.»

^{۱۵} میلیاکته خاده بْ جارا دویه ژه آسمانی گاز کِر ابراهیم^{۱۶} و گت: «خاده آمر دِگت: آز بْ ذاته خو سوند دِخُم، بَر خاطره وه شُلات گِری و تِ گوره خو گو تَنیا گوره تِ ژه مَن تَخسیر نگر،^{۱۷} بَراستی آزه بَرکته بَدَم تِ و بَراستی آزه نَسَلات بینا سِترتِ آسمانی و بینا خیزه لَوا بَحْرَه زِد گم. نَسَلات شَهْرَه دُژْمَنه خو دیه بگن مِلکه خو،^{۱۸} و بَر خاطره نَسَلات تَواوی قَومه دُنیا یه دیه بَرکته پَیدا گن. چون گو تِ گوهه خو دا قِسا مَن.»^{۱۹} ایجا ابراهیم زُوری لاره حُلامتِ خو، و آو رابون و گل یگودو چُن شَهْرَه پِئْرَشَبَعَه. و ابراهیم پِئْرَشَبَعَه دا جی گِرت.

مِرنا ابراهیم

۷ ابراهیم صد و هفته و پنج ساله عَمِر گِر. ۸ ابراهیم نَفَسا خو یا دومايگه کِشا، او گال و پیر و تِر بو، ایجا مِر و گَهَشَت قومه خو. ۹ گورت وی اسحاق و اسماعیل او ناو شگفتا مکفیله، ناو عَرده عِفرون گوره صوخره حیثی دا روبروی ملکه مَمری چال گِرِن، ۱۰ هَمَن او عَرده گو ابراهیم ژه حیثیا کِری بو. وِدره ابراهیم رَخ ژنا خو سارا چال بو. ۱۱ پاشه مِرنا ابراهیم، خدا بَرکت دا گوره وی اسحاق، و اسحاق نِیزوکی پِرلِحی رُئیه جی گِرت.

یعقوب و عیسو

۱۹ آوای سَرپهاتنا نَسلا اسحاق گوره ابراهیم: ابراهیم بابَه اسحاق بو، ۲۰ و اسحاق چل سالی بو گو ریکا، گِجا بَتوئیلَه آرامی، خلقه فدان آرامه و خوشگ لابانه آرامی، خاست. ۲۱ اسحاق ب ژنا خو حُضورا خاده دا دعا گِر، چون گو او بچوگا نَدبو. خاده دعایا وی قَبول گِر و ژنا وی ریکا پِگِران بو. ۲۲ آوان دو بچوگا رِگه ریکا دا لِگ دِدان و ریکا گت: «آو ایدی چی گو سَره مِدا تِت؟» بَهنده راستا وِدا ژه خاده پیسیار گِر. ۲۳ خاده گت وی:

«دو قوم رِگه تَدان

و دو ملت ژه رِگه ت دِیه وَقَطِن؛

یگ ژه آوه دِیتر دِیه قَاوَتِر بیت،

و آوه مَزِن دِیه خُلامَتیا آوه گوشگ بِگت.»

۲۴ وقته دَمَا زایننا ریکا گَهَشَت، جِمِگ رِگه ویدا بون. ۲۵ آوه اولی سُر هات دُنیايه و توای بَدنا وی وگو عبایگه پِرچوپی بو؛ بجا ناوه وی دانان عیسو. ۲۶ پاشه وی پرایه وی هات دُنیايه، وه حالیدا گو پانیا عیسو دَسْتِه خودا گِرتَه بو؛ بجا، ناوه وی دانان یعقوب. اسحاق شِصت سالی بو وقته ریکا او اینان دُنیايه.

۲۷ وقته او دو گور مَزِن بون؛ عیسو نِچِروانگه باش و مِرِه چله بو، بله یعقوب مِرْوِگه اِمِن بو و خِیبتادا دِما. ۲۸ اسحاق هَرَّ عیسو دِگِر چون ژه گوشته گو آوی ژه نِچِیره تینا دِخار، بله ریکا هَرَّ یعقوب دِگِر.

خونت یوسفی

۱ یعقوب ولاته کنعانه دا گو بابه وی اسحاق ودره غرتبه دا دِئیا، جی گِرت.
 ۲ آوی سربهاتنا نسلا یعقوب:

یوسف گو هفده سالی بو، گل برایت خو شوانتیا پزی دگر. او زلامگ بو گو گل گورت بلهه و زلفه دا، بو. بلهه و زلفه ژنه بابه وی بون. یوسف بابه خو ژه شله خراب برایت خو بدیهساند. ۳ ایجا اسرائیل، ناو گوره خو همویا گلکتر هز یوسف دگر، چون گو او گوره رژه پیریتیا وی بو؛ و آوی ب یوسف عبایگه رنگین چه گر. ۴ بله وقته برابه یوسفی دیتن بابه وان آوی ژه توای برایت وی گلکتر هزه دگت، زهلا وان یوسف چو و نِدگارین ب آزمائگه خوش گل ویدا قسن گن.

۵ ایجا یوسف خونگ دیت و وقته او گت برایت خو، زهلا وان گلکتر وی چو. ۶ آوی گت برایت خو: «گوهه خو بدن وه خونا گو من دیتی: ۷ ایجا م ناو زویه دا، گرز خر دگرین گو نیشگادا گرزنا من رابو و طیگ راوستا و گرزه و درا گرزنا من خر بون و بر وه خو خار گرن.» ۸ برایت وی گتنه دا: «ما هراستی تیه سر م آغاتیه بیگی؟ و ما هراستی تیه سر م حکمداریه بیگی؟» بجا بر خاطره خونه وی و قسه وی، گلکتر زهلا وان وی چو.

۹ پاشه یوسف خونگه دیت دیت و گت برایت خو: «نه من خونگه دی دیتی: رژه و هویه و یازده ستر بر من خو خار دگرین.» ۱۰ بله وقته یوسفی خونا خو گت بابه خو و برایت خو، بابه وی له گِر هوار و گته دا: «او چه خون ت دیتی؟ ما هراستی از و دایيگا ت و برایت ت آمه بن گو بر ت حتا سر عردی خو خار گن؟» ۱۱ برایت وی حسودیا وی گرن بله بابه وی او قستی بیراخودا خدان گر.

برایت یوسف آوی دفرشن

۱۲ ایجا، برایت یوسف ب شوانتیا پزه بابه خو، چو بون نيزوکاتیا شکیمه، ۱۳ و اسرائیل گت یوسف: «ما برابه ت نه شکیمه دا بر پزی نین؟ ور، آزه ت رگم لاره وان.» یوسف گت وی: «باش سر سرا.» ۱۴ ایجا یعقوب گت یوسف: «نه هز و برخوده کانه برایت ت و هشم باشن، خبرگه ب من بین.» ایجا آوی یوسف ژه گلیه جبرونه دا ره اِخست چو.

وقته یوسف گهشت شکیمه، ۱۵ مَرُوگه او چله دا سرگردان دیت و له پیسیار

گِر: «تِ دوو چه دِگِری؟»^{۱۶} یوسف گُت: «دوو پرایت خو دِگِرم. خیرا خو پَرَّ مَن او کیدره پَزی دِچَرین؟»^{۱۷} اوَه مِزوی گُت: «او ژه اِر چُن. چون مَن بیهیست گو دِگتن: «وَرِن اَم بِچَن دوتانه.» ایجا یوسف چو دوو پرایت خو و او مَنظقا دوتانه دا پیدَا گِرِن.

^{۱۸} پرایت یوسف او دورودا دیتن و پِش هِنگه گو پِت نِیزوکی وان، نَقش کِشان گو وی بُگُزِن. ^{۱۹} اوَان گُتِن یِگودو: «خُدانه خونا وانِه تِت! ^{۲۰} نَه وَرِن، اَم اوی بُگُزِن و پاوَرَن ناو یِگ وان بیراندا. پاشه اَمه پَرِن گو حیوانگه دِرِنْد او خاری. ایجا اَمه پِیین گو خَونه وی دیه چله پِن.»^{۲۱} بله وقتِه رِئوین اَو بیهیست، یوسف دَسته واندا خَلاص گِر و گُت: «اَم وی نَگُزِن.»^{۲۲} و رِئوین گُت وان: «خونه نَرزین. اوی پاوَرَن ناو وه بیرا چله دا، بله دَسته خو وی نَدَن.» او قِسی گُت گو یوسف ژه دَسته وان خَلاص گُت و اوی پَرورینیت لاره بابِه وی.^{۲۳} بجا وقتِه گو یوسف گَهشت لاره پرایت خو، اوَان عبايه بَرْدَا دَرخِستِن هَمَن او عبايه رَنگِیَن گو بَرْدَا بو،^{۲۴} و اوَان یوسف راگِرِن و او هاوِتِن ناو بیرِه دا. بَیر بَطال و به او بو.

^{۲۵} پاشه او روْنِشتِن گو رِسقی بُخِن، و وقتِه سَره خو بِلند گِرِن کاروانگ ژه اسماعیلیان دیتن گو ژه جِلعاده دِهات. اوَان سَر دَوَه خو، باره بَنوشته بَهَن خوش و مَلَحَم و مَر هَبون گو دِپَرِن بُ مِصره.^{۲۶} یهودا گُت پرایت خو: «چه خیرا گُشتِنَا پرایه مَ و وَشارتِنَا خونا وی بُ مَ هَی؟»^{۲۷} وَرِن اَم اوی پِفرُشِن اسماعیلیان و دَسته خو وی نَدَن؛ چون گو او پرایه مَ و خونا مَ. «پرایه وی قَبول گِرِن.^{۲۸} بجا وقتِه بازرگانه مِدیانی دَرِیاز دِبون، پرایت یوسفی او کِشان لاره سَری و بیرِه دا دَرخِستِن دَرَو و او بَ بیست سِگه زیو فِرْتِن اسماعیلیان؛ اوَان ژی یوسف پَرِن مِصره.

^{۲۹} وقتِه گو رِئوین زُوری سَر بیرِه و دیت گو یوسف بیرِه دا نِین چِلگه خو چیر گِرِن،^{۳۰} و زُوری لاره پرایت خو و گُت: «گورگ ودره نِین! ایجا اَز، اَز بِچَم کیدره؟»^{۳۱} پاشه عبايه یوسف راگِرِن، پَرِنگ شَره گِرِن و عبا ناو خونه دان.^{۳۲} اوَان عبايه رَنگِین پَرِن، گَهشتانِدِن دَسته بابِه خو و گُتِن: «مَ او پیدَا گِرِی. بَرخوده کانه عبايه گوره تِی آن نه؟»^{۳۳} یعقوب عبا ناس گِر و گُت: «عبايه گوره مَن! حیوانگه دِرِنْد او خاری. به گُمان، یوسف تِیگ تِیگ بوی.»^{۳۴} پاشه یعقوب گِراسه خو چیر گِر و پالاس گِر بَر خودا و گَل رُژا بُ گوره خوتازی گِرِت.^{۳۵} گور و گِجه وی هَمو رابون گو اوی اِمِن گَن، بله اوی نَخاست گو اِمِن بیت و گُت: «نه، اَزَه تازیدار بِچَم قَبری دا لاره گوره خو.» بجا بابِه یوسف بُ وی

گیریا. ^{۳۶} وه نابینه، میدانیان یوسف مصره دا فِرْتَنَ فوتیفار. فوتیفار یگ ژه
آفسره فرعون و سَرکه نُبْداریت کاخه بو.

۳۹

یوسف و ژنا فوتیفار

^۱ ایجا یوسف اینا بونَ مصره. و مِرُوگه مصری گو ناوه وی فوتیفار بو یوسف
ژه اسماعیلیان گو او پره بونَ وِدره، کِری. فوتیفار یگ ژه آفسره فرعون و سَرکه
نُبْداریت کاخه بو. ^۲ خاده گل یوسف بو و او بو مِرُوگه سَرگوتی. یوسف ناو مالا
آغایه خو یه مصری دا دِما. ^۳ آغایه یوسف دیت گو خاده گل یوسف دای و
خاده آریکاریا وی دِگت گو او هِچی شُلا گو دِگت دا سَرگوتی بیت. ^۴ ایجا لطفًا
آغایه یوسف بو نَصیبه وی و یوسف بُ وی خِذمت دِگر. فوتیفار او دانا سَر
سره شُله مالا خو و هِچی دِشدا گو هَبو سِپاردَ دَسته یوسف. ^۵ ژه وه وقته گو
فوتیفار یوسف دانا سَر شُله مالا خو و هِچی دِشدا هَبو، خاده بَر خاطره یوسف
برکت دا مالا وه مِرُوه مصری. بَرکتا خاده سَر تواوی ماله فوتیفار بو، هم سَر
مالا وی و هم سَر عَرده وی. ^۶ بَجا آوی هِچی دِشدا گو هَبو سِپاردَ دَسته یوسف،
و دَوْلَت سره یوسف خِنجی نانه گو دِخار چه شُلا وی چه دِشدی نَگته بو.

و یوسف دَلال و بَزَن پلند بو. ^۷ و پاشه مدَتگه، دِله ژنا آغایه یوسف گت
یوسف و گتته دا: «گل مِدا رازه!» ^۸ بله یوسف قَبول نَگر و گت ژنا آغایه خو:
«بَرخوده آغایه مِین بَر خاطره مِین مالدا چه شُلا وی چه دِشدی نَکتی و آوی
هِچی دِشدا هَی سِپاردی مِین. ^۹ وی ماله دا نه چه کس مِین مَزِنَتَر و نه آغایه مِین
چه دِشد ژه مِین تَخسیر گِری، خِنجی تَ چون تَ ژنا وی ای. ایجا آز چاون دِگارِم
وه شُلا هِنَد پِیس بِگم و راستا خدادا گُنهه بِگم؟» ^{۱۰} و پ وه حالی گو ژِنگه هَمو
رُژه او دِگت یوسف، بله دیسا ژی یوسف گوهه خو نَیدا وی گو گل ویدا رازِت
آن گل ویدا بیت. ^{۱۱} بله رُژگه، وقته گو یوسف چون او مالدا گو شُلا خو بَگت و
مِره ماله چی یگ مالدا نَبون، ^{۱۲} ژنا فوتیفار گِراسه یوسف گِرت و گت: «گل مِدا
رازه!» بله یوسف گِراسه خو هِلا ناو دَسته ویدا و جِلات و مالدا چو دَرَو. ^{۱۳} دَما
گو او ه ژِنگه دیت یوسف گِراسه خو هِلائی ناو دَسته ویدا و مالدا جِلاتی دَرَو،
^{۱۴} گاز مِرت ماله گِرت و گت وان: «بَرخودنه، فوتیفار او عبرانی اینای ناو مِدا گو مِ
به حُرمت گت! او هات لاره مِین گو گل مِدا رازِت، بله مِین ب دَنگا پلند گِرت هَوار.
^{۱۵} وه دَما گو بیهیست مِین دَنگا خو پلند گِرت و گِرت هَوار، گِراسه خو هِلا لاره

مِنْ وَ حِلَاتٍ وَ مَالِدَا چو دَرَوَ. ۱۶ ایجا گِراسه یوسف دانا لاره خو حَتَا آغایه وی هات مال. ۱۷ وَ هَمَنْ أَوْ قِسَ گت مره خو گو: «أَوْ حُلَامَه عبرانی گوت اینا ناو مَدَا، هات لاره مِنْ گو مِنْ به حُرْمَت گت. ۱۸ بله ه وَ دَمَا گو مِنْ دَنگا خو بِلند گِر و گِر هَوَار، گِراسه خو هِلا لاره مِنْ وَ مَالِدَا حِلَاتِ دَرَوَ.»

۱۹ ایجا وقته آغایه یوسف قِسه ژِنا خو بیهیست گو دِگت: «حُلَامَه ت گِل مِدا وِسا رِفْتار گِر»، زِدْتِر گِربه وی وَبو. ۲۰ آغایه یوسف، اَو گِرت وَ هَاوَت وَه زیندانا گو زیندانیه پاشا تِدا زیندانی بون. وَ یوسف ژِی وَدره زیندانه دا بو. ۲۱ بله خاده گل یوسف بو، وَ مُحَبَّتَا خو وی دِگِر، وَ دله سَرکه زیندانه بَ وی خوش گِر. ۲۲ وَ سَرکه زیندانه یوسف دانا سَر سَره تِواوی زیندانیه گو زیندانه دا بون، وَ هَچِی شُلا وَدَره دِقْوِمِی بَ دَسْتَه یوسف دِهات گِرِن. ۲۳ وَ سَرکه زیندانه چه شُلا وی چه دِشده گو سِپارده بو دَسْتَه یوسف نَگتَه بو، چون گو خاده گل یوسف بو، وَ خاده یوسف ناو هَچِی شُلا گو دِگِرِدا، سَر دِخِست.

۴۰

ساقی و نانپژ

۱ پاشه مَدَتگه، ساقیه پاشایه مصره وَ نانپژَه وی، راستا آغایه خو پاشایه مصره دا شُلگه حَلَط گِرِن. ۲ فرعون گِربه خو وان دو خِذْمَتکاره خو، اَنی سَرکه ساقیا وَ سَرکه نانپژَا وَگِر ۳ وَ اوی، اَو ناو زیندانا سَرکه نُبْداریت کاخه دا، اَو جیه گو یوسف زیندانی بو، زیندانی گِرِن. ۴ سَرکه نُبْداریت کاخه، یوسف دانا سَر سَره وان گو گل واندایت وَ بَ وَ وان خِذْمَتَه بَگت. اَو مَدَتگه مانَ زیندانه دا. ۵ شَوگه هر دوگا، اَنی ساقیه پاشایه مصره وَ نانپژَه وی گو زیندانه دا زیندانی بون، حَوْن دیتن، هَریگه حَوْنَا خو دیت. وَ هر حَوْنگه تعبیرا خو هَبو. ۶ وقته گو سبیزو، یوسف هات لاره وان، دیت گو اَو پَرشَن. ۷ بَجا، اوی ژَه وان خِذْمَتکاره فرعونِی گو گل وی ناو زیندانا آغایه ویدا بون، پیسیار گِر: «بُجِی ایرو حُلَقَه وَ وِسا شین؟» ۸ اَوان گت یوسف: «مَ حَوْن دیتن، بله چه گَس چِنین گو وان بَ مَ تعبیر گت.» ایجا یوسف گت وان: «ما تعبیرا حَوْنَا دَسْتَه خِدادا نین؟ حَوْنِت خو بَ مِنْ بَژِن.» ۹ هِنگه سَرکه ساقیا باسه حَوْنَا خو بَ یوسف گِر وَ گت: «ناو حَوْنَه دا، دازگه تَره پشیا مِنْ بو، ۱۰ وَ وه دارا تَره سه چِقِل هَبون وَ ه وَ دَمَا گو شین بون، جیل دان وَ اوشیه وان تِریا گَهشتی اینان. ۱۱ طاسِگا فرعونِی ناو دَسْتَه مِدا بو وَ مِنْ تَره لَو گِر وَ ناو طاسِگا فرعونِی دا گَهشانَد وَ طاسِگ دا دَسْتَه وی.» ۱۲ پاشه

یوسف گت وی: «تعبیرا خونه آوی: سه چِقِل، سه رُژن. ۱۳ پاشه سه رُژا، فرعون ديه ت سربلند گت و ديه ت بزورينيت سر مقامات يا پشتا و تيه طاسيگا فرعون، هه بينا پشتا گو ت ساقيه وي بويي، بدی دَسته وي. ۱۴ فقط وقته وضعات خوش بو، من بين بيراخو، و قنجيه من بگ و لاره فرعون باسه من بگ و من وي زيندانه دا درخين. ۱۵ چون گو هراستی از ره ولاته عبرانيان هاتِم دزين و اَر ژي من چه شل نگرِي گو من بگن وه چاله دا.»

۱۶ وقته گو سرکه نانپژا ديت گو تعبیرا خونه، قنج بو، گت يوسف: «من ژي خُونگ ديتي، گو سه سلیگه نانی سر سره من بون. ۱۷ و ناو سلیگا لاره سري همو جور رسقه پژارتی ب فرعون هبو، بله ظیرا او ژه سلیگا گو سر سره من بو، دِخارن.» ۱۸ يوسف جیواب دا و گت: «تعبیرا خونه آوی: سه سلیگ، سه رُژن. ۱۹ پاشه سه رُژا، فرعون ديه سره ت ژه بدنا ت جدا گت و ديه ت سر دارگه هوا وگت؛ و ظیر گوشته بدنا ت ديه بُون.»

۲۰ له رُژا سیه، گو رُژا رُژونا فرعون بو، فرعون ب تواوی خدمتکاره خو موانداريگ دامزrand و آوی سرکه ساقيا و سرکه نانپژا زيندانه دا درخستين و آوی اينان لاره خدمتکارت خو. ۲۱ فرعون سرکه ساقيا زوراند سر شلا وی، و آوی طاسيگ ددا دَسته فرعون. ۲۲ بله سرکه نانپژا هوا وگر، هه وسا گو يوسف ب وان تعبیر گره بو. ۲۳ بله سرکه ساقيا يوسف نينا بيراخو، بلگو آو ژه بیر گر.

۴۱

یوسف خونه فرعونی تعبیر دگت

۱ پاشه درياز بونا دو سالا، فرعون خونه دا ديت گو ب لوا چمه نیله راوستای، ۲ و هفت چلگه چندی و قلو نیله دا هاتن درو و ناو قامیشادا گتن چره. ۳ پاشه هفت چلگه دیتر گو کیرت و فر بون، دورایي وان چمه نیله دا هاتن درو و رخ چلگه دیتر ب لوا چمه نیله راوستان. ۴ و وان چلگه کیرت و فر، او چلگه چندی و قلو خارن. ایجا فرعون خوه شار بو. ۵ پاشه دیسا خورا چو و جارگه دیتر خونه دا ديت گو هفت فله گنمی یه تژی و باش سر طایگه شین دبن. ۶ پاشه، هفت فله دیتر شین بون گو فر بون و ب بایه رُژهلته هیشک بون. ۷ و وان هفت فله فر، او هفت فله تژی و باش فط گرن. ایجا فرعون خوه شار بو و زانی گو خون ديتي. ۸ بجا سبیزو، فرعون پرش بو. بهنده رگر دوو تواوی سیجرباز و زانایت مصره. فرعون خون ت خو ب وان گت، بله چه گس

چنبو گو بگاريت آوان بُ فرعون تعبير گت.

^۹ پاشه سَرکه ساقيا گت فرعون: «ايرو آز گنْهه خو تينم بيراخو. ^{۱۰} وقته گو گربه فرعون خِذمتکارِ وي وِيبو و آز و سَرکه نانپڑا گِرِه بونَ ناو زيندانا سَرکه نُبدارِت کاخه دا، ^{۱۱} مَ هر دوگا شَوَگه دا خَوَنگ ديت و خونا هَرِيگ ژه مَ تعبيراً خو هَبو. ^{۱۲} زَلَامگه عبراني ودره گل مَدا بو گو خِذمتکاره سَرکه نُبدارِت کاخه بو. وقته مَ خونه خو بُ وي گتن، آوي بُ مَ او تعبير گِرِن، خونا هَرِيگه تعبيراً خو هَبو. ^{۱۳} و هَ وِسا گو آوي بُ مَ تعبير گِرِه بو، قَوِي؛ آز هاتِم زُوراندين سَر مقاما خو و آو نانپڑ هوا وگِرِن.»

^{۱۴} پاشه فرعوني رِگَر دوو يوسف. و آوان، يوسف زو چاله دا اينانَ دَرَو. وقته يوسف صومته خو تِراشي و گِراسه خو وگِراند، هاتَ حُضورا فرعون. ^{۱۵} ايجا فرعون گت يوسف: «مِن خَوَنگ ديتي و چه گس چنِين گو بگاريت آوه تعبير گت. راستا تدا مِنا بيهيستي گو تِ وقته خَوَنگه دِبيهيسي، تِ دِگاري آوه تعبير گي.» ^{۱۶} يوسف جيوابا فرعون دا گت: «تعبيراً خونا ژه مِنا نِين، بله خدا جيوابگه باش ديه يدت فرعون.» ^{۱۷} پاشه فرعون گت يوسف: «آز خونه دا ب لَوا چمه نيله راوستا بوم. ^{۱۸} هَفَت جَلگه قَلَو و چندی نيله دا هاتنَ دَرَو و ناو قاميشادا گتنَ چَرِه. ^{۱۹} هَفَت جَلگه ديتِر، دورايي وان هاتنَ دَرَو گو لاواز و گلک کِرِت و فُر بون. مِنا تواوي و لاتِه مِصره دا جَلگه هِنَد کِرِت نَديته بون. ^{۲۰} و وان جَلگه فُر و کِرِت، او هَفَت جَلگه قَلَو اولي خارِن. ^{۲۱} بله پاشه خارِنا وان چه گسه نَدگاري بزانيت گو آوان، او خارِن، چون گو هَ بينا اولي کِرِت بون. پاشه آز خوه شار بوم. ^{۲۲} و ديسا ژي مِنا خونه دا ديت گو هَفَت قَلَه گِنمي يه تِژي و باش سَر طايگه شين دِبون. ^{۲۳} هَفَت قَلَه ديتِر گو جَلِمسي و فُر بون و ب بايه رُزَهلاته هِشک بېون، دورايي وان شين بون. ^{۲۴} و وان قَلَه فُر، او هَفَت قَلَه باش قُط گِرِن. مِنا او بُ سيجرِبازا گت، بله چه گس چنبو گو بگاريت وه خونه بُ مِنا تعبير گت.

^{۲۵} پاشه يوسف گت فرعون: «هر دو خونه فرعون يگن. خدا او دِشدا گو قَصدا گِرِنا وه هَي، بُ فرعون اشگرا گِرِي. ^{۲۶} او هَفَت جَلگه باش، هَفَت سالِن و هَفَت قَلَه باش، هَفَت سال. هر دو خون يگن. ^{۲۷} او هَفَت جَلگه فُر و کِرِت گو دورايي وان هاتنَ دَرَو و هَمژي او هَفَت قَلَه بَطال گو ب بايه رُزَهلاته هِشک بېون، هَفَت سال خَلايي ن. ^{۲۸} هَ وِسا گو مِنا گت فرعون، خدا او دِشدا گو قَصدا گِرِنا وه هَي، نيشا فرعون داي. ^{۲۹} هَفَت سالا مِشَتِيگه عَظِيم ناو تواوي

وَلَاتَه مِصره دا ديه هَبیت، ^{۳۰} بله پاشه وه، هَفْت سالا خَلایي ديه رابیت، و
تواوی آو مِشْتی، ناو وَلَاتَه مِصره دا ديه ژه بیر بچیت. خَلایي ديه وی وَلَاتی بَین
بَبْت. ^{۳۱} و آو مِشْتیا وی وَلَاتی بَر خاطره وه خَلاییا گو ديه دورا بَت، دووهار
ناگت، چون گو خَلایي ديه گلگ زُر بیت. ^{۳۲} و دو جارا حُون دیتنا فرعون معنیا
وی آو گو آو شُل ژه آلِیه خدای و خدا ديه آوه گلگ زو بینیت جی. ^{۳۳} بَجا نَه
فرعون دِبی مِرُوگه تِگَهشتی و زانا پَیدا گت و آوی دانت سَر وَلَاتَه مِصره.
^{۳۴} هَمْزِی فرعون دِبی مِرُوآن دانت سَر سَره عَرْدی گو ناو وان هَفْت ساله مِشْتیه
دا، پَنجادا یگ ژه حاصِلا عَرْدَه مِصره بَسْتین. ^{۳۵} و آو دِبی تواوی وه حاصِلا گو
ناو وان ساله قَنج دا ديه بَت دَسْت، خِر گن و گَیم و جَ بِن نَظْرا فرعون دا انبار
گن و آوه بُ خارِنه ناو شَهْرادا خُدان گن. ^{۳۶} آو حاصِل دِبی بُ وی وَلَاتی بُ وان
هَفْت ساله خَلاییه گو قِرارَ وَلَاتَه مِصره دا رابیت انبار بیت، گو وِسا وَلَات بَر
خاطره خَلاییه بَین نَچیت.»

^{۳۷} کِیفا فرعون و تواوی خِذْمَتکاره وی وه قِسه هات. ^{۳۸} بَجا فرعون گت
خِذْمَتکارَت خو: «ما آم چه گسه بینا وی مِرُوی دِگارن پَیدا گن، گو رِحا خدا ناو
ویدا بیت؟» ^{۳۹} پاشه فرعون گت یوسف: «بَر خاطره هِنْدَه گو خدا تواوی آون
نِیْشا ت دان، چه گس بینا تِگَهشتی و زانا نین. ^{۴۰} تیه سَر سَره تواوی شُله مالا
مِن پی، و تواوی خَلقه مِن ديه بِن آمَره تدا بِن. تِنه سَر تَخْتَه سَلْطَنْتَه، آزه سَرایي
ت بَم.»

^{۴۱} ایجا فرعون گت یوسف: «بَرخوده مِن تِ دانایي سَر سَره تواوی وَلَاتَه
مِصره.» ^{۴۲} پاشه فرعون گُستِیلا خو گو مَهرای وی بو ژه دَسْتَه خو دَرخِست و گِر
دَسْتَه یوسف دا، و جِلگه کَتانَ باش گِرَن بَدا و گِرْدَنیگه زِر گِر سَگره دا. ^{۴۳} و آو
سیواری آرابا خو یا دویه گِر، و همویا بَر وی گاز دِگِرَن: «سَر چُکا خو خار گن!»
وسا بو گو فرعون یوسف دانا سَر سَره تواوی وَلَاتَه مِصره. ^{۴۴} هَمْزِی، فرعون
گت یوسف: «فرعون آرم، بله به ایجازا ت چه گسه حق چِنینَ تواوی وَلَاتَه
مِصره دا دَسْتَه خو آن پیه خو دِرژ گت.» ^{۴۵} و فرعون ناوه یوسف دانا
صَفِیْنات فَعْنِیْج و گِجا فوطی فارَع، کاهینه شَهْره اُون گو ناوه وی اَسِنات بو، بُ
وی خاست. بَجا یوسف سَر تواوی وَلَاتَه مِصره گریا.

^{۴۶} یوسف سی سالی بو وقتَه بو خِذْمَتکاره فرعون پاشایه مِصره. و یوسف له
حُضورا فرعون دا چو دَرَو و تواوی وَلَاتَه مِصره دا گریا. ^{۴۷} هَفْت ساله مِشْتیه دا،
عَرْدی گلگ حاصِل دا. ^{۴۸} یوسف تواوی حاصِلا گو وان هَفْت ساله مِشْتیه دا،

وَلَاتِه مَصْرَه دَا هَاتِه بُو دَسْت، خِر گِر و آو ناو شَهْرادا انبار گِر. آوی حاصِلا رَویت دُرَا هر شَهْرگه، هَمَن وی شَهْری دَا انبار گِر. ^{۴۹} یوسف هِنْد مِشَن گِنِم و جَ بینا خیزه بَحْرَه، انبار گِر، گو ایدی دَسْتِه خُو حساب گِرِنَا وه کِشَا، چُون گو ایدی نَدِهَات حساب گِرِن.

^{۵۰} پِش هِنگه گو ساله خَلاییه بَگَهشِن، دو گور بُ یوسف هَاتَن دُنْیایِه. اَسِنَات گِجَا فوطی فَاَرَع، کَاهینَه شَهْرَه اُون، آو بُ وی زان. ^{۵۱} یوسف ناوه گوره خویِه اُولی دانا مَنَسی و گُت: «خدا باعِیث بو گو آز تواوی ایزایه خُو و تواوی آو دِشده گو مالا بابَه مِدا قَوْمین بیراخو بَیَم.» ^{۵۲} آوی ناوه گوره خویِه دویِه دانا اِفْراییم و گُت: «خدا آز ناو وَلَاتِه گو مِین تِدا تَنگاوِی کِشَا زِدَ گِرِم.»

^{۵۳} آو هَفْت ساله مِشْتیا گو وَلَاتِه مَصْرَه دَا هَبُو، خُلَاص بُو ^{۵۴} و آو هَفْت ساله خَلاییه، هَر وِسا گو یوسف گُتِه بُو، دَسْتبِه گِر. خَلایِی ناو هَمُو وَلَاتادا هَبُو، بله تواوی وَلَاتِه مَصْرَه دَا نان هَبُو. ^{۵۵} وَقْتِه تواوی وَلَاتِه مَصْرَه مَان پَرسی، خَلْقِه بُ نان هَوَارا خُو اینان لاره فرعونِی. فرعون گُت تواوی خَلْقِه مَصْرَه: «هَرَن لاره یوسف. هَجی دِشدا بَژِیْت وَ بَگَن.» ^{۵۶} بَجا وَقْتِه گو خَلاییه تواوی وَلَات گِرْتِه بُو، یوسف دَرِه تواوی اَنبارا وَاگِر، آوی گِنِم و جَ دِفَرْت مَصْرِیا، چُون گو خَلایِی وَلَاتِه مَصْرَه دَا گَلک زُر بُو. ^{۵۷} هَمَزی تواوی خَلْقِه سَر رویه عَرْدی بُ کِرینا گِنِم و جَ هَاتَن مَصْرَه لاره یوسف، چُون گو خَلایِی سَر تواوی وه وَلَاتی گَلک زُر بُو.

۴۲

پَرایِت یوسف دِچَن مَصْرَه

^۱ وَقْتِه یَعقوب بَهسیا گو مَصْرَه دَا گِنِم و جَ بُ فِرْتَنه هَی، گُت گورت خُو: «اون بُ دِبَرخودَن یگودو؟» ^۲ و گُت: «ایجا مِین بیهیستی گو مَصْرَه دَا گِنِم و جَ بُ فِرْتَنه هَی. هَرَن وِذْرَه و بُ مَ گِنِم و جَ بَکِرِن گو اَم ساخ بَمِیْن و نَمِرِن.» ^۳ بَجا دَه بَرایِه یوسف چُن گو مَصْرَه دَا گِنِم و جَ بَکِرِن. ^۴ بله یَعقوب، بَنیامین بَرایِه یوسف گَل بَرایِت ویدا نَرِگِر چُون گو تَرسیا بَلایِگ بَت سَرَه وی. ^۵ بَهْنده گورت اسرَائیل ژِی ژَه وان مِزوان بون گو بُ کِرینا گِنِم و جَ هَاتَن مَصْرَه، بَر خَاطرِه هِنْدِه گو خَلایِی وَلَاتِه کِنَعانَه دَا ژِی هَبُو.

^۶ ایجا، یوسف حاکِمه وَلَاتِه مَصْرَه بُو. آو بو گو گِنِم و جَ دِفَرْت تواوی خَلْقِه وه وَلَاتی. ایجا بَرایِه یوسف هَاتِن و خُو بَر وی خار گِرِن، رویه خُو دانان سَر عَرْدی. ^۷ یوسف بَرایِه خُو دِیْتِن و آو ناس گِرِن، بله گَل واندَا بینا بیانیا رِفْتار گِر، و ب

گرب گل واندا قِس گر و پیسیار گر: «اون ژه کیدره تِن؟» آوان جیواب دان: «ژه ولاته کنعانه بُ کَرینا گنیم و ج.»^۸ ایجا یوسف برایه خو ناس گرن، بله آوان او ناس نگرِن.^۹ یوسف خونه گو راستا واندا دیته بون اینا بیراخو و گت وان: «اون جاسوسن! اون هاتن گو جاسوسیا ولاته مَ بگن.»^{۱۰} آوان گتن یوسف: «نه از بنی، عوده ت هاتن گو گنیم و ج بُ خارنه بکرن.»^{۱۱} آم همو گوره مَرُوگه ن. آم مَرُوه راستن؛ عوده ت چه جارا جاسوس نبون.»^{۱۲} یوسف گت وان: «نه! اون هاتن گو جاسوسیا ولاته مَ بگن.»^{۱۳} آوان جیواب دان: «آم، عوده ت دانزده بران، گورت مَرُوگه ولاته کنعانه دا. نَه برایه مَ یه همویا گوشگتر ایرو لاره بابَه مَ و برایگه مَ ژی ایدی ناو مَدا نین.»^{۱۴} بله یوسف گت وان: «هَه وِسای گو مین گت و. اون جاسوسن! اون ه وِسای بِن امتحان گرن: از جانیا فرعون سوند دِخُم، گو حتا برایه و یه گوشگ نیت اِر، اون اِرذا درناگون.»^{۱۶} یگه ناو خودا رگن گو برایه و بینیت اِر؛ اون آونه دی دیه زیندانه دا بمینن گو قسه و بِن امتحان گرن کانه اون راست دِپژن آن نه. نگو، از جانیا فرعون سوند دِخُم گو اون جاسوسن!»^{۱۷} یوسف او همو گل یگودو سه رُژا هاوتن زیندانه دا.

^{۱۸} رُژا سیه یوسف گت وان: «وه سُلا گو از دِپژم و بگن گو اون ساخ بمینن، چون گو از خدا دِترسم.»^{۱۹} هگو اون مَرُوه راستن، بلا برایگه و بمینیت وه زیندانا گو اون تِدان و اون آونه دیتِر هرن و گنیم و ج بُ آهله پرسئ مالا خو بِن.^{۲۰} و برایه خو یه گوشگ بینن لاره مین. وِسای قسه و دیه ایثبات بِن و اون نامرن.» ایجا آوان وِسا گر.^{۲۱} پاشه آوان گتن یگودو: «براستی آم راستا برایه خودا گنَهکارن. چون گو، وقته گو آوی لاواهی مَ دِگرن و مَ گو هه خو ندایه، مَ دیت گو جانَه وی تنگاتیه دای، بر وه هندی گو آم کتن وه تنگاتیه دا.»^{۲۲} رئوین جیوابا واندا گت: «ما مین نکت و راستا وه گورگی دا گنَه نگن؟ بله و گو هه ندا مین! بجا نَه بر خاطره خونا وی آم دپی حسابَه بدن.»^{۲۳} آوان نِذرانین گو یوسف وان فام دِگت، چون گو وِرگَرک نایینا واندا هبو.^{۲۴} ایجا یوسف ژه لاره وان چو درو و گیریا. پاشه رُوری لاره وان و گل واندا قِس گر. آوی ناو واندا شمعون گرت و او بر چاوه وان هاوت زیندانه دا.^{۲۵} ایجا یوسف امر گر گو کیسگه وان تژی گنیم و ج گن و دراوه هریگه داین ناو تُربه ویدا و بُ ناو ره خارنه بدن وان. ایجا او بُ وان هات گرن.

^{۲۶} پاشه آوان گنیم و ج باره گرت خو گرن و ژه ودره چُن.^{۲۷} وقته یگ وان له وه جیه گو دیه شوه مابان، تُربه خو وگر گو گیا بدت گره خو، دیت گو دراوه

وی بَ دَوُه تُّرْبِه وِی. ۲۸ اوی گُت پرایت خو: «دِراوه مین زُوراندین؛ وانه اِر بَ دَوُه تُّرْبِه مین!» هِنگه تِرَسادا دله وان قُلپی و وه حالیدا گو دِرَجفین بَرخودان یگودو، گُتِن: «اَو چَی گو خدا اینای سَره مَ؟»

۲۹ وقته هاتَن لاره بابِه خو یعقوب ناو وِلاته کنعانه دا، هَچی دِشدا گو بُ وان قومی بو، بُ وی گُتِن. اوان گُت: ۳۰ «اَو مِرُوه گو آغایه وه وِلاتی گُل مَدابِ کَرَب قِسَن گِر و فِکِر گِر گو اَم جاسوسه وِلاتین. ۳۱ بله مَ گُت وِی: «اَم مِرُوه راستن؛ اَم چه جارا جاسوس نَبُون. ۳۲ اَم دانزده پَران، گورت بابِه خو. پرایگه مَ ایدی ناو مَدانین و یه همویا گوشگِترِژی وِلاته کنعانه دا لاره بابِه مَ.» ۳۳ پاشه اَو مِرُوه گو آغایه وه وِلاتی گُت مَ: «اَزَه وِسا بزانیم اوان مِرُوه راستن گو اوان پرایگه خو بَهَلِن لاره مین و بُ اَهله پرسی مالا خو گنیم و جِ راگن و بچن. ۳۴ پرایه خو یه گوشگِک بینن لاره مین. هِنگه اَزَه بزانیم گو اوان جاسوس نینن بلگو اوان مِرُوه راستن. ایجا اَزَه پرایه و بُورینیم و و اونه بگارن وی وِلاتی دا آلوره بگن.» ۳۵ وقته اوان تُّرْبِه خو خالی دِگرن، دیتن گو دِراوه هَریگه ناو تُّرْبِه ویدا بو! و وقته اوان و بابِه وان کیسگِت دِراوی دیتن، تِرسیان. ۳۶ بابِه وان یعقوب گُت وان: «و گُلا زاروگِت مین دانا سَر دله مین. یوسف ایدی ناو مَدانین، شمعون ایدی ناو مَدانین، و نَه اوان دِخازن بنیامینی ژی بِن. اَو همو سَره مَدان هاتی.» ۳۷ هِنگه رثوین گُت بابِه خو: «هَگو اَز اوی نَزورینیم لاره ت هر دو گوره مین بگُز. اوی پَسپار دَسْتِه مین و اَزَه اوی دیسا بزرینیم لاره ت.» ۳۸ بله یعقوب گُت: «گوره مین گُل وِدا نایت وِدره؛ چون گو پرایه وی مری و تِنه اَو مای. هَگو ناو وه ریا اوان دِچن دا، بَلایگ پَت سَره وی، بَراستی اونه توکه مین یه سپی ب گُلا بگن قبری دا.»

۴۳

پرایت یوسفی دِزورِن مصره

۱ خَلایِ وه وِلاتی دا گُلک زُر بو. ۲ ایجا وقته اوان گنیم و جیه گو مصره دا اینا بون همو خارن، بابِه وان یعقوب گُت گورت خو: «دِیسا هَرن و هِنَد خارِنَا دی بُ مَ بکرن.» ۳ بله یهودا گُت وِی: «اَوَه مِرُوی مِجِد هُشدار دا مَ، گُت: «هَگو پرایه و گُل وِدا نَبیت، اوان رویه مین نابین.» ۴ هَگو ت پرایه مَ گُل مَدانِری، اَمه بچن و بُ ت خارِنه بکرن. ۵ بله هَگو ت اوی گُل مَدانِری، اَم ناچن چون گو اوی مِرُوی گُت مَ: «هَگو پرایه و گُل وِدا نَبیت، اوان ایدی رویه مین نابین.» ۶ اسرائیل گُت: «و بچی هِنَد خرابی مین گِر و گُت وه مِرُوی و پرایگه دیتِر هَی؟»

٧ آوان جیواب دان: «آوه مِرووی گلک باش راستا مَ و مالباتا مَ، پیسیار ژه مَ گِرن و گت: "بابه وَ هِشتا ساخ؟ وَ چه براهه دیتِر هَن؟" هِچی دِشدا گو مَ گت وی جیوابا وان پیسیارا بو. مَ کیدره دا زانیا گو دیه بژیت: "برایه خو بینن اِر؟"»
 ٨ ایجا یهودا گت بابه خو اسرائیل: «گورگی گل مِدا رِگ آم راپن، یچن، گو آم ساخ بِمین، آم، تِ و بِچوگه مَ ژی نِمِرن. ٩ آزه بوخو بِیمَ کفیله سِلامتیا وی. تِ آوی ژه دَسته مِن بِخاَر. هِگو مِن او نَزورانَد لاره تِ و نَدانا بَر تِ، بِلا هِنگه گَنها وه دِشده حتا حتا سَر سَگرا مِن بیت. ١٠ هِگو آم گِرو نَبان، حتا نَه آم دو جارا زُوری بون.»

١١ هِنگه بابه وان اسرائیل گت گورت خو: «هِگو چه ریه دی چِنینن بِلا وسا بیت، بجا وه شُله بَگن: ژه باشترین حاصِله عَرَدی داین نُرَبه خودا، و دیاریگه بُ وه مِرووی بِبَن، هِنَد مَلحمه و هِنَد هِنگوینه و هِنَد بَنوشتی و مُر و پِست و بادَم. ١٢ دو جارا هِندی پِشتا دِراوی گل خودا بِبَن، و دِراوه گو ناو دَوُه تَرَب دَا زُوری بو، بَزُورینن. رَنگ خَلَط بون. ١٣ براهه خو ژی راگن و راپن، جازگ دی هَرِن لاره وه مِرووی. ١٤ خدایه قَادَر مطلق حُضورا وه مِرووی دا رَحمه وَ بَگت و او براهه وَ یه دی و بنیامینی ژی گل ودا بَزُورینیت. و هِندی اَزَم، هِگو قِرارَ اَز گُلا اولاده خو بِبینم بِلا اَز بِبینم.» ١٥ بجا آوان او دیاری و دو جارا هِندی دِراوه پِشتا راگِرن و بنیامین دان گُل خو. او رابون و چُن مصره و حُضورا یوسف دا راوستان.

١٦ وقته یوسف بنیامین گل واندادیت گت پِشکاره مالا خو: «وان مِروانَ بَب مال و حیوانگه شَزه گ و وه حاضر گ، چون گو او مِروونَ دیه نیورو گل مِدا رِسقی بُخُن.» ١٧ وه مِرووی هَ وِسا گو یوسف گته بو وی گِر و او مِروو بَرِن مالا یوسف. ١٨ ایجا آوان مِروا بَر خاطره هِنده گو او اینا بون مالا یوسف تِرسیان، و گِتن: «آم بَر خاطره وه دِراوه گو جارا اولی زُوراندِه بون تَریت مِدا، اینان اِر گو او هِجومه بینیت مَ، مَ یو گت و مَ بَگت خُلامه خو و گرت مَ ببیت خُدان.» ١٩ بجا او چُن لاره پِشکاره مالا یوسف و بَر دَره ماله گل ویدا قِسن گِرن، ٢٠ و گِتن: «آی آغایه مَ، آم جارا اولی بُ کِرینا خارنه هاتن اِر. ٢١ و وقته آم گَهشِتِن وه جیه گو آمه شَوه مابان مَ تَرَبه خو وِگِرن و تِواوی دِراوه هر مِروگه بَ دَوُه تَرَبه وی بو. بجا مَ او گل خودا زُوراندی. ٢٢ و مَ دِراوه زِدَ ژی بُ کِرینا خارنه گل خودا اینای. آم نِزاین که دِراوه مَ دانای ناو تَرَبه مِدا.» ٢٣ پِشکار گت: «اون ساخ بِن؛ نِترِسن. خدایه وَ و خدایه بابه وَ خَزین ب و دانای تَریت ودا. دِراوه وَ گَهشَتی دَسته مِن.» پاشه آوی شَمعون اینا دَرَو لاره وان. ٢٤ و وقته آوه مِرووی او بَرِن مالا

یوسف و آو دا وان و آوان پیه خو شُستین، و وقته آوی گیا دا گِرت وان، ^{۲۵} آوان دیاریا خوبُ وقته هاتنا یوسف سر نیورو حاضرِ گِرن، چون بیهیسته بون گو دیه ودره رِسقی بُخُن.

^{۲۶} وقته یوسف هات مال، آوان او دیاریا گو گل خودا هبون اینان مالدا لاره وی و حتا سرِ عردی بر وی خو خارِ گِرن. ^{۲۷} یوسف حاله وان پیسیارِ گر و گت: «بابه و یه پیر گو و راستا ویدا قِسِ گر، باش؟ هشتا ساخ؟» ^{۲۸} آوان جیواب دان: «خُلامه تِ بابِه مَ باش؛ او هشتا ساخ.» و سره خو زُردا اینان و بر وی خو خارِ گِرن. ^{۲۹} یوسف سره خو پلندِ گر و برایه خو بنیامین، گوره دایگا خودیت و پیسیارِ گر: «اَو هَمَن برایه و یه همویا گوشگِترِ گو و راستا ویدا بُ مَن قِسِ گر؟ گوره مَن، خدا تِ پهلیت.» ^{۳۰} یوسف بر خاطرِه هنده گو رحما وی چو برایه وی، لَز چو درو گو جیکه بُ گیرینه پیدا گت. ایجا او چو ادا خودا و ودره گیریا. ^{۳۱} پاشه رویه خو شُست و هات درو و خو خری سَریگِ گر و گت: «رِسقی بین.» ^{۳۲} بُ وی رِسقِ جُدا دانان، بُ برایت وی جُدا، و بُ وان مَرُوتِ مصری گو گل و اندا بون ژی جُدا، بر خاطرِه هنده گو مصریان نِدگارینِ گلِ عبرانیان دا رِسقی بُخُن چون گو مصریان ژه وه شُله عار هبون. ^{۳۳} برایتِ یوسف گوزیگی تَمَنه وان ژه یه مَزَن حتا یه گوشگِ حُضورا ویدا روئشتانیدن، و برایا صَفَتِ گرتی دِبرخودانِ یگودو. ^{۳۴} پشگا وان ژه سِرِفگا یوسف دِهاتِ دابین، بله ایجا پشگا بنیامین پنج جارا زِدَترِ له پشگا وان بو. ایجا آوان وَاخَرِن و گل ویدا خوشِ دَرَبازِ گِرن.

۴۴

یوسف برایت خو امتحان دِگت

^۱ ایجا یوسف بُ پشکاره مالا خو امرِ گر، گت: «تُربه وان مَرُوانِ حتا جیه دِگارِنِ گل خودا بِنِ تِژی خاَرِنِ گ و دِراوه هریگه دانه ناو دَوُه تُربه ویدا. ^۲ پاشه طاسِگا مَن، اوه طاسِگا زیو، دانه ناو دَوُه تُربه اوه همویا گوشگِترِ دا، گل دِراوه گِیم و جیه وی.» و پشکارِ او دِشدا گو یوسف گتته بو وی، گر. ^۳ وقته گو سبیزو هوا روناھی بو، او مَرُو گلِ گِرتِ واندا ره اِخسِتِن. ^۴ او گِمگِ ژه شَهری دورِ ببون گو یوسف گت پشکاره مالا خو: «راب و دوو وان مَرُوادا هَر و وقته گو گَهشتی وان، بَرُ وان: ”بُچی و جیوابا باشیتیه بِ پیسیتیه دا؟^۵ ما او طاسِگا آغایه مَن نین گو تِدا دِوُخت و بِ وی فَا لِگا وِدِگت؟ او شُلگه پیس و گِری.“»

^۱ وقته گو پشکار گهشت وان، او قسن گت وان. ^۷ آوان گتن وی: «بُچی آغایه مَ قسه وِسا دِپزیت؟ له عوده تَ دور بیت گو شُلگه وِسا بگن! ^۸ مَ حتا او دِراوه گو ناو دَوُه تُرِبَتِ خودا پَیدا گیره بون، ژه وِلاته کنعانه زُورانَدَن لاره تَ؛ بجا آم چاون دِگارن ژه مالا آغایه تَ زیو آن زری بِدِزِن؟ ^۹ ناو مَ عوده تدا هچی کسه گو طاسگ لاره وی پَیدا بیت، بلا بِمیرت و آم اونه دی ژی دیه بِنَ خُلامه آغایه مَ.» ^{۱۰} پشکار گت: «گَلگ باش، بلا وِسا بیت گو اون دِپزن: لاره هچی کسه گو پَیدا بیت، او دیه بِبیت خُلامه مَن؛ اون اونه دیتَر به گنهن.» ^{۱۱} پاشه هریگه وان ب لزه تَرَبه خو زُردا اینان و دانان عَرَدی، و هریگه تَرَبه خو وِگر. ^{۱۲} ایجا پشکار ژه تَرَبه پرایه مَزِن دَسْتبه وِگلانه گِر حتا گهشت یه همویا گوشگتر. و طاسگ ناو تَرَبه بنیامین دا پَیدا بو. ^{۱۳} هِنگه آوان جِلگه خو چیر گِرِن و هریگه گره خو بار گِر، زُورین شَهری.

^{۱۴} وقته گو یهودا و برایت وی هاتن مالا یوسف، او هشتا وِدره بو. او بر وی کتن سر عَرَدی. ^{۱۵} یوسف گت وان: «اَو چه شُل گو وِ گِر؟ ما اون نِزاین گو مَرُوگه بینا مَن دِگاریت ب فالگ وِگِرِنه دِشدا بزانیته؟» ^{۱۶} یهودا جیواب دا: «آم چه بزن آغایه خو، و چه جیوابگه بدن؟ آن آم چاون به گنهنیا خو ایثبات گن؟ خدا گنهن عودت ت دیتن. نَه آم و اوه گو طاسگ دَسْتی دا پَیدا بوی، خُلامه آغایه خو ن.» ^{۱۷} بله یوسف گت: «رَنگه مَن نادَت گو آز وه شُلّه بگم! تَنه او مَرُوه گو طاسگ دَسْتی دا پَیدا بوی دیه بِبیت خُلامه مَن. بله اون اونه دیتَر ساخ و سِلامت بَزورِن لاره بابّه خو.»

^{۱۸} پاشه یهودا چو نِیزوکی یوسف و گت: «آی آغایه مَن، لاواهی دِگم ایجازه بَدی عوده ت گوهه آغایه خودا قِسَیگه بَیت. و گربه ت سر عوده ت نوبیت، چون گو ت رزا فرعون دای. ^{۱۹} آغایه مَن له عودت خو پِسیار گِر: ”و باب آن برایت هئی؟“ ^{۲۰} و مَ جیواب دا آغایه خو: ”مَ بابگه پیر هئی، و برایتگه جیوان گو گوره رُژت پیریتیا وی. پرایه وه گورگی مری و او گورگ تَنیا گوره دایگا خوی و بابّه وی هژّه دِگت.“ ^{۲۱} هِنگه ت گت عودت خو: ”آوی بینن لاره مَن گو آز ب چاوه خو آوی ببینم.“ ^{۲۲} مَ گت آغایه خو: ”او گورگ نِگاریت له بابّه خو جُدا بیت، چون هگو له بابّه خو جُدا بیت، بابّه وی دیه بِمیرت.“ ^{۲۳} بله ت گت عودت خو: ”حتا برایت و یه گوشگ گل ودا نیت اَر، اون ایدی رویه مَن نابین.“ ^{۲۴} وقته گو آم چُن لاره خُلامه ت، بابّه خو، مَ قِسْت آغایه خوب وی گتن. ^{۲۵} و وقته بابّه مَ گت: ”جازگه دیتَر هرن و گوشگ خارنه ب مَ بکرن.“ ^{۲۶} مَ

گت: «آم نِگارِن بچِن. تِنه هَگو پَرايه مَ يه همويا گوشگِترِ گل مَدا بَت، آمه بچِن. چون گو آم نِگارِن رويه وه مِزوي بيبين، خِنجی وقته گو پَرايه مَ يه همويا گوشگِترِ گل مَدا بيت. «^{۲۷} هِنگه خُلامه تَ بابِه مَ گُت مَ: «اون دِزاینِ گو ژنا مَن دو گور بُ مَن زا. ^{۲۸} يگ وان ژه لاره مَن چو و مَن گُت: 'به گُمان او تِگ تِگ بوی. ' و مَن وه پاشو ایدی او نَدیتی. ^{۲۹} هَگو اون وینِ ژي ژه مَن بَسْتين و بَلایِگ بَت سَره وی، اونه توکه مَن يه سِپی ب گُلا بَگَن قَبری دا. «^{۳۰} بَهنده نَه گاوا آز بَورِم لاره خُلامه تَ بابِه خو، و او گورگِ گل مَدا نَبیت، و هَگو بابِه مَن، گورِحا وی لاره وه گورگی، ^{۳۱} بيبینت گو گوره وی گل مَدا نین، جیدا ديه بيمريت. و عودت تَ ديه بابِه خو ب توکه وی يه سِپی ب گُلا بَگَن قَبری دا. ^{۳۲} چون گو عوده تَ لاره بابِه خو بوی گفيله سلامتیا وه گورگی. مَن گتی: «هَگو آز اوی نَزورينِم لاره تَ، هِنگه بلا او گَنه حُضورا بابِه مَدا حَتا آخِرا عَمَره مَن سَر سَگرا مَن بیت!» ^{۳۳} نَه بَر خاطرِه هِنده لاواھیا دِگم ایجازه بَدی گو عوده تَ بَدلا وه گورگی بينا خُلامگه بيمينِم لاره آغايه خو و ایجازه بَد گورگِ گل بَرايت خودا بَوریت. ^{۳۴} چون گو آز چاون دِگارِم بَورِم لاره بابِه خو هَگو او گورگِ گل مَدا نَبیت؟ مَن طاقتا دیتنا او بَلایا گو سَره بابِه مَدا ديه بَت چينین.»

۴۵

یوسف خو بَرايتِ خو دِدَت ناسانِدِن

^۱ پاشه یوسف ایدی نِگاری لاره مِزوه گو حُضورا ویدا راوستا بون، پشیا خو بَگيریت. اوی گِر هَوار: «همويا ژه حُضورا مَن دَرخیننِ دَرَو!» بجا وقته یوسف خو بَرايتِ خو دا ناسین، چه گسه دی لاره وی نَبو. ^۲ یوسف ب دَنگا پلند گيریا، و ساگو مصریان و اهله مالا فرعون خَبرا وه گيريه بيهيستِن. ^۳ یوسف گت بَرايتِ خو: «آز یوسفِم! بابِه مَن هِشتا ساخ؟» بله بَرايتِ وی نِگارین جیوبا وی بَدن، چون گو حُضورا ویدا بَ خو بَزِر گره بون.

^۴ ایجا یوسف گت بَرايتِ خو: «وَرَن نِزوکِ مَن.» و او هاتنِ نِزوک. پاشه اوی گت: «آزِم، یوسف، پَرايه وَ، هَمَن اوه گو وَ فِرَتِ مصره! ^۵ وَ نَه بَر خاطرِه هِنده گو وَ آز فِرَتِم اِر پَرش نین آن گربه وَ، وَ نَوَبیت، چون گو خدا بَر خاطرِه نجاتا جانه انسانا آز پش ودا رِگرم. ^۱ چون گو وان دو سالاندا خَلایي وی وِلاتی دا هَبوی وَ حَتا پنج ساله دی نه عَرَدِ گِلان ديه هَبیت وَ نه دورون. ^۷ بله خدا آز پش ودا رِگرم گو سَر رويه عَرَدی بُ وَ نَسَلگه بَهلیت و گَلک ژه وَ ساخ بيمین.

^۸بجا اون نبون گو و آز رِگِرمِ اِر بَلگو خدا بو. خدا آز گِرمِ بابگ ب فرعون و آز گِرمِ آغایه تواوی آهله مالا وی و حاکمه تواوی ولاته مصره. ^۹زو بن و هَرَن لاره بابه مین و بژن وی: «گوره ت یوسف و سا دبژیت: خدا آز گِرمِ آغایه تواوی مصره. وَر لاره مین و خو گِرو نَگ. ^{۱۰}ت و زارویه ت و نویه ت، و هِشمه ت و گارانه ت و هِچی دِشدا ت هَی، اونه منطفا جوشنه دا جی بَگِرن و اونه نِیزوکی مین بن. ^{۱۱}آزه وِدره ت خُدان گم، چون گو هِشتا پنج سال ژه خَلاییه مای. نگو ت و آهله مالا ت و همو گسه ت بگون تَنگاتیه دا.» ^{۱۲}نَه اون ب چاوه خو دبینن و برایه مین بنیامین ژی ب چاوه خو دبینیت، گو هَراستی آو ازم گو گل وِدا قِس دِگم. ^{۱۳}اون دِبی ب بابه مین باسه تواوی حَرمتا گو مین مصره دا هَی و هِچی دِشدا و دِیتی، بگن. زو هَرَن بابه مین بینن اِر.» ^{۱۴}پاشه دَسته خو هاوت سَگرا برایه خو بنیامین و گِریا و بنیامین ژی سَر سَگرا وی گِریا. ^{۱۵}و یوسف تواوی برایت خو ماچی گِرو گِریا. پاشه برایت وی گل ویدا کتن قِسَدانه.

^{۱۶}وقته قِس گَهشت کاخا فرعون گو برایت یوسف هاتن، فرعون و خُلامت وی همو گِیف خوش بون. ^{۱۷}ایجا فرعون گت یوسف: «بژ برایت خو: «وسا بگن: حیوانت خویه چارپه بار گن و بژورن ولاته کنعانه، ^{۱۸}و باب و آهله مالا خو راگن، ورن لاره مین. آزه باشترین عَرده مصره بدم و و اونه ژه خیر و بَرکتا عَردی بُخن.» ^{۱۹}و ت، یوسف، آز ب ت اَمِر دِگم گو بژی وان: «وسا بگن: ب ایناندنا زاروگ و ژنه خو پایتونا ژه ولاته مصره ببن و بابه خو بینن ورن. ^{۲۰}نیارانه ماله خو بن چون گو باشترین عَرده تواوی ولاته مصره یه وی.»

^{۲۱}گورت اسرائیل و سا گِرن، و یوسف گورِیگی اَمِر فرعون، پایتون و خارن ب ناوره دا وان. ^{۲۲}و هَریگه وان دَستگه جِلگا دایه بله سِصد سِکه زیو و پنج دَسته جِلگا دا بنیامین. ^{۲۳}و ب بابه خو ژی اون رِگِرن: ده گره بار گِری ژه دِشده قَنج مصره و ده گره مِی بار گِری ژه گِیم و ج، نان و خارنا ناوره ب بابه خو. ^{۲۴}پاشه یوسف برایت خو ره اِخسِتن و وقته دِچُن گت وان: «ره دا گل یگودو شری نَگن!»

^{۲۵}ایجا او مصره دا دَرگوتن، هاتن ولاته کنعانه لاره بابه خو یعقوب. ^{۲۶}و گتن بابه خو: «یوسف هِشتا سَاح! او حاکمه تواوی ولاته مصره ی.» یعقوب جیه خودا هِشک بو، چون گو قِسا وان باوار نَگر. ^{۲۷}بله وقته آوان تواوی قِست یوسف گتن وی، و آوی پایتونه گو یوسف ب برنا وی رِگِره بون دِیتن، رِحا بابه وان یعقوب تاز بو. ^{۲۸}و اسرائیل گت: «آو تِرا مین هَی! گوره مین یوسف هِشتا

چینا یعقوب بُ مصره

۱ بجا اسرائیل هچی دِشدا گو هبو بار گیر و گت ره و گهشت بئرشبَع و بُ خدایه بابِه خو اسحاق قربانی پشکِش گیرن. ۲ و خدا شوه ناو خونه دا، گت اسرائیل: «یعقوب! یعقوب!» آوی جیواب دا: «گرمگ!» ۳ پاشه خدا گت: «آزم خدا، خدایه بابِه ت. ژه چینا بُ مصره نترس، چون گو آزه و دَره ژه ت قومگه مَزِن چه گم. ۴ آزه بوخو گل تدا بَم مصره و همژی آزه به گمان ت پزورینم. دَسْتِه یوسف بوخو دیه چاوه ت گِردَت.»

۵ پاشه یعقوب له بئرشبَعه گت ره. گورت اسرائیل بابِه خو یعقوب و زاروگ و ژنه خو ب پایتونه گو فرعون بُ ایناندنا وان رِگره بون، پرن. ۶ و آوان همژی حیوانه خو و ماله خو گو ناو ولاته کنعانه دا خِرِگره بون گل خو راگیرن و یعقوب و توای زاروگت وی چن مصره. ۷ آوی گورت خو و گورت گورت خو و گجه خو و گجه گورت خوژی، آنی توای زاروگت خو گل خودا برن مصره.

